

Št. 200

**FEBRUAR
2023**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

**PRIPOROČENI
PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 2 EUR**

Polovico dobi član_ica društva.

Št. člana_ice društva:

KRALJI TULICE

200 KORAKOV DO OBLAKOV

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob – Taubi, Barbara Jozelj, Žiga Novak, Jasmina Memić,

Špela Blatnik, Diego Menendes, Jure Zebec, Maruša Ivančič

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Peter Kuntarič – Kunta

Ovitek:

Prva in zadnja stran: Samira Kentrič

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Prostovoljni prispevek za časopis je 2 EUR.

Celoletni prispevek za naročnike v Sloveniji znaša 36 EUR, v tujini pa 72 EUR. Poština je vključena v ceno.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0400 1004 8456 921 odprt pri Nova KBM

PROJEKT PODPIRAJO:

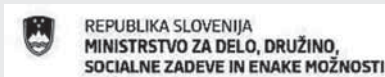
Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO
Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor
Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

Foto: osebni arhiv

200 KORAKOV ...

V rokah držite 200. številko cestnega časopisa Kralji ulice, ki redno mesečno izhaja vse od leta 2005. Zase menimo, da smo edinstveni: neuklonljivi, vendar prijazni in sila napredni na svoj staromodni način. Zaradi skromnosti vse to redko priznamo, ob takem jubileju pa se vendarle lahko malo pohvalimo. Od druge številke dalje naslovnico skoraj brez izjeme krasijo fotografije prodajalcev časopisa, ki jih kar ne zmanjka, saj prihajajo vselej novi. Med tem odhajajo stari, a o tem v drugem delu tega zapisa.

V Kraljih ulice ves ta čas zavestno gradimo mešano skupnost ljudi z različnimi socialnimi izhodišči, ozadji in izkušnjami. Tu je vrsta izjemnih strokovnjakinj s področja socialnega dela, socialne pedagogike in sorodnih disciplin, tudi umetnikov, fotografij, oblikovalcev in drugih, ne manjka zavzetih in zagretilih prostovoljk, ne manjka pa tudi strokovnjakov iz izkušenj, torej ljudi, ki iz lastne izkušnje vedo, kaj pomeni doživljati brezdomstvo, revščino in socialno izključenost, z vsem tem živeti in poskušati preživeti. Le v doslednem vzajemnem pripoznanju smo lahko ustvarili vse, kar smo, in to sodelovanje lahko temelji le na priznavanju enakovrednosti naših raznovrstnih pozicij in izkušenj. Prepletanje in sodelovanje v skupnih projektih povezujeta in prepletata ljudi, ki sicer ne bi imeli priložnosti za vzajemno sodelovanje. Lahko vam zatrdim (za menoj stoji vsa usledina modrosti, ki se je človeštvu do današnjega dne nabrala), da se je pomembno približevati cilju ultimativne enakovrednosti, ki je sicer utopičen, vendar še kako vreden. V egalitarnih razmerah je življenje za vse bolj varno, zaupanja vredno in blago.

... DO OBLAKOV?

V marsičem smo se pripadniki in pripadnice zelo različnih družbenih ozadij torej uspešno premešali in zunanji opazovalci društva težko sodijo, kdo ima izkušnjo brezdomstva, kdo pa je strokovnjak na področju dela z ljudmi, kdo je bolj in kdo manj formalno izobražen. V tem smislu Kralji ulice v najširšem smislu sledimo cilju omogočanja socialne mobilnosti. Vendarle pa na enem področju neenakost še vedno kot oster meč zaseka med nas. In sicer pri najbolj ultimativnem izmed vseh: pri vprašanju življenja in smrti. Naj pojasnim.

Med ljudmi z izkušnjo brezdomstva je zaradi posledic dolgoletne revščine in socialne izključenosti mnogo večja verjetnost prezgodnje smrti zaradi raznih razlogov, vezanih tako na telesno kot na duševno zdravje, izobčenost in pahnjenost v ilegalo. Če se ozremo po obrazih z naslovnice, večine ni več med nami. Umirajo ljudje z izkušnjo brezdomstva, tu ustvarjanje mešanih skupnosti še ne kaže svojih sadov. Ljudje z izkušnjo brezdomstva umirajo premladi, umirajo prepogosto, umirajo zaradi sistemskih krivic, ki so se desetletja zapisovale v njihova telesa. To neenakost povzroča predvsem nedostopnost varnih in trajnih nastanitev, pa tudi odsotnost ustrezne zdravstvene oskrbe, dostojne in dostopne psihosocialne podpore in splošne sprejetosti ljudi v vse sfere družbe. Zato je ta zapis močan poziv celotni družbi: Ne z

razdeljevanjem hrane ali odvečnih oblačil, ne z deljenjem drobtin. Omenjeno so le nujni ukrepi za zmanjševanje škode, ki jo povzroča nepravilčen družbeni sistem, ki ga soustvarjamo z vsakim svojim dejanjem ter nedejanjem. Samo prav vsi skupaj in s premišljenimi sistemskimi strategijami na državni ravni pa lahko preprečimo brezdomstvo!

Morda to preredko razglasimo, a glavni cilj našega društva je na koncu dne samoukinitve. In ta bo možna takrat, ko ne bo več potrebe po vseh zasilnih vseh in inovativnih načinih grajenja egalitarnih skupnosti, saj bo vse to že integrirano v strategije, ki jih narekuje in omogoča država ali, širše, globalna skupnost. Žal česa takega še ni čisto zares na vidiku, tako da se naš pohod po poti manjšanja škode, ki jo povzroča neenakost, nadaljuje. Medtem pa se prepuščajte najboljšim uličnim vsebinam, ki jih bomo za vas še naprej soustvarjali v svoji mešani skupnosti.

Špela Razpotnik

Foto: Nada Žgank

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato člani in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.
- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.

- Med ponujanjem časopisa omenjam predvideni prostovoljni prispevek in od bralcev in bralk ne pričakujem ničesar več.
- Med ponujanjem časopisa ne beračim.
- Spoštujem odločitev bralcev in bralk, da časopis vzamejo ali ne, in jih k temu nikakor ne silim ali jih drugače neprijetno vznemirjam.
- Med ponujanjem časopisa imam svojo uradno izkaznico društva na vidnem mestu. Številka žiga na časopisu mora biti adekvatna številki na izkaznici društva.
- Zbiranje prispevkov za druge dejavnosti društva je poskus zavajanja bralcev in bralk.

Če se član ali članica društva ne drži pravil ponujanja časopisa, je na to najprej opomnjen_a s strani strokovne delavke oziroma delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do ponujanja časopisa Kralji ulice. Bralce in bralke prosimo, naj morebitne kršitve sporočijo v uredništvo na telefonsko številko 059 022 503 ali na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

Kazalo:

UVODNIK	2
PRVI KRALJI ULICE	4
UREDNIŠTVO	6
ZAKAJ PIŠEM ZA KRALJE	13
DNEVNI DISTRIBUCIJSKI CENTER	14
PROGRAM NASTANITVENE PODPORE	16
»ANTIDELOŽACIJSKI« PROGRAM	18
SKUPNOSTNI PROSTOR TOČKA	20
NASTANITEV ZA VSAKOGAR!	21
KRALJI ULICE MARIBOR	22
ANEKDOTE IZ PRODAJE	25
KRALJEVI RECENZOR	27
NAJ ŽIVE KRALJI	31
USTVARJATI V OKOLJU UREJENEGA KAOSA	32
KOMENTARNICA	33
NAGRADNA KRIŽANKA	34

PRVI KRALJ ULICE

04
KRALJI
ULICE

Mnogo let je že od takrat, pa tudi moj spomin ni kaj prida zanesljiv, kar se tiče datumov. Predvsem ne znam prav presoditi, kaj se je zgodilo prej in kaj kasneje, če gre za zelo davne dogodke. Recimo torej, da se je zgodilo morda malo po letu 2000. Z mamco sva šla na ljubljansko tržnico. Na vogalu križišča med Stritarjevo ulico in kratko ulico do tržnice, na kateri je vrsta branjev z zdravilnimi zelišči, sem ga zagledal. Prvega prodajalca Kraljev ulice. Le da tedaj sploh nisem vedel, da je to natanko to. Bil je pač možak, udobno zleknen na nizkem zločljivem stolu iz blaga za na plažo. Okoli njega so bili po tleh enakomerno razporejeni izvodi revije, prav pred nogami pa mu je kraljeval velik kos kartona z napisom Kralji ulice.

Gledal sem ta napis in se čudil. Le kaj bi to lahko bilo? Po tehtnem premisleku sem se odločil, da je to prav gotovo motoristično društvo. Kreпки mišičasti dedci, ki se po mestu fjakajo s hudimi močnimi motocikli in si domišljajo, da so ta glavni. Kralji ulice. Gledal sem tudi časopis in se spraševal, ali bi enega kupil. »Ah ne,« sem sklenil nazadnje, »trapaste motoristične revije pa že ne bom kupil.«

Res je nisem. Ne takrat in še dolgo zatem tudi ne. A enkrat pozneje, morda čez nekaj let, sem prišel do drugačnega spoznanja. Ves čas sem razmišljal o teh čudnih Kraljih ulice in nazadnje spoznal, da to niso motoristi, ampak revni ljudje, brez službe, brez stanovanja, tako nekako. Morda sem se tudi kdaj pogovarjal o tem s kakšnim prodajalcem časopisa. A tega se več ne spomnim. Spomnim se le, da sem si nekega dne premislil in vendarle kupil izvod. Doma pa se nisem takoj lotil branja. Časopis sem odložil z mislijo, da te traparije ne bom bral, vsaj dokler imam vsaj kakšno knjigo ali revijo za branje. Tako je tudi bilo. Veliko knjig sem imel izposojenih iz knjižnice, tako da Kralji ulice kar niso in niso prišli na vrsto. Vsaj trije meseci so tako minili. Nekega dne sem spet pogledal ta presneti časopis in se odločil. Če ga do zdaj nisem prebral, ga tudi poslej ne bom. Tri mesece je že star, torej je že obupno zastarel. Pa sem ga vrgel v smeti neprebranega.

Nato je moralo miniti leto ali dve, da sem se nekega dne spet odločil in kupil nov izvod. A zdelo se je, da bo tudi ta sledil usodi predhodnika. Revija se je pomikala po polici sem in tja, a vedno znova jo je prehitela kakšna knjiga iz knjižnice ali revija iz trafike.

Foto: Alenka Lamovšek

Toda potem je prišlo do preobrata. Knjige iz knjižnice sem vse prebral, pa tudi revij iz trafike mi je zmanjkalo. Tako nenadoma nisem imel česa brati. »Se bom pa končno lotil teh trapastih Kraljev ulice,« sem pomislil in jih vzel v roke. Bral sem in bral in začuden ugotovil, da tale časopis Kralji ulice sploh ni tako brez zveze, kot sem bil doslej prepričan. Krasno branje je, o težavah brezdomnih, o katerih ne pišejo nikjer drugje. Od tedaj redno kupujem Kralje ulice. Zelo redko se zgodi, da zgrešim številko. Se je pa že zgodilo, da sem isto številko kupil pri dveh ali treh prodajalcih na različnih koncih mesta.

Koliko časa torej izhaja časopis Kralji ulice? Po mojem opotekavem spominu sodeč bi rekel, da več kot 20 let. Če bi hotel soditi po občutku, kar tako brez števil, pa bi rekel, da je časopis z nami že od nekdaj.

Matic

**TISTI, KI BERE, ŽIVI TISOČ ŽIVLJENJ, KDOR NE BERE, PA ZGOLJ ENO SAMO.
PA ŠE NEKAJ SEM UGOTOVIL ...
PRIHODNOST JE NEPREDVIDLJIVA.**

SALE #026

SPOŠTOVANO UREDNIŠTVO,

to ni zafrkancija, to je moja skrbna analiza, ki sem jo pisala kar nekaj dni. Obupala sem nad dnevnim časopisjem in nad medijskim maloumjem. Berem zgolj Sobotno prilogo. Televizijo imam odpovedano že celo desetletje. Dandanes pri nas ni več satire, humora in iskrenosti, zelo malo je tudi študijskih člankov, ki bi zrasli na lastnem zelniku.

DESET ARGUMENTOV, ZAKAJ SO KRALJI ULICE NAJBOLJŠI ČASOPIS V SLOVENIJI

Iskrenost je ena največjih odlik KU. Zgodbe razkrivajo intimo, doživljajski svet, halucinatorne filmske trakove, izgube, krajo, bolezen, smrt. Nobenega olupševanja, baročnih okraskov, sprenevedanja, moralne perversnosti. To je »lajf«, ki ga ljudje živijo in ga popisujejo tako ostro, iz globin duše, da te prestreli pri srcu. Ja, dobesedno. KU si upajo spregovoriti o svojih pobegih v drogo, o svojem pijančevanju, o svojih pregrehah, ne da bi besede zavijali v roza celofan in se poigrali z licemerstvom. Učite se, »dvorjani«.

Zgodbe, ki so poduk življenju. V KU ljudje na svoj karakterističen, osebni, svojski način pletejo zgodbe, ki so lahko lepe, umetniške, pa tudi krvavo resnične. A to so zgodbe, ki v njihovi lastni maniri odražajo paleto temnih, odbitih, pa tudi radoživih svetov življenja. S prispodobami, brez polakiranega jezika, znajo povedati v teh zgodbah marsikaj tudi o odnosni ljubezni, o političnih vprašanjih in »perversiji« ekonomije.

Izboren jezik Kraljev ulice je intimni jezik vsakega posameznika. Ko razkrivajo svoje temne tolmune, brez dlake na jeziku, to povzroča bolečino. Koliko boli vas na »dvoru«, kako močna čustva vas prežemajo, ko meljete kot avtomati in beremo v dnevnem časopisju: treba je vzpostaviti pravni red, treba je prevrednotiti vrednote, treba je graditi na poštenju in iskrenosti, treba je spodbujati etiko in domovinska čustva.

Minimalno plačilo. Predvidevam, da so kralji ulice in preostali »novinarji« za svoja razmišljanja, intervjuje, predstavitve, socialna vprašanja, kolumne, statistične naborke plačani minimalno. Ljudje na »prestolih« so za maloumno govorčenje v časopisnih intervjujih, na proslavah in v parlamentu plačani v enem dnevu več kot kralji dobijo v celem letu. Pa tu ne gre za izum, ki bi Slovenijo povrnil na pravo pot, gre zgolj za ponavljajoče se traktate.

Ustvarjalne novosti. KU se ne ponavljajo. Vsak doda svojo ustvarjalno novost, pripoveduje o izkušnjah, o kritikah, projektih, potopisih. V našem časopisju in medijih pa gre za naslednjo »papagajščino«: Janša ne more kot kaznjenec sedeti v parlamentarnih klopih, spodbujamo poštenje, ljudi je treba vrednotiti po delu, ne moremo Slovenije popeljati iz krize, kar je prejšnja vlada vse zaj... To lahko brez plačila ponavlja nekoliko bolj bister petletni otrok.

Mrežni plan socialne politike. KU nam v svojem časopisu sporočajo, kako se organizirajo, kako se med seboj povezujejo, kako sodelujejo, kakšna je njihova komunikacija in kako jo vzpostavljajo. Njihove študije povezovanja niso zavite v meglo in bombardirane s tujkami, ki jih nihče ne razume: fiskalno

pravilo, sinergija, atributi fiskalne politike. Od življenjskih praks KU bi se ljudje na »dvoru« lahko veliko naučili in bolj tvorno sodelovali.

Kulturne animacije so cvetober zelo različne medijske dinamike. V Delu in Dnevniku najdemo največ dve do tri kritike filmov, gledaliških predstav, likovnih prezentacij. Težjih filmov, ki jih slabo razumejo, kot je na primer večplastni odnosni film Oblaki nad Sils Mario, ne komentirajo, ker se besedila ne da »kopirati«. V KU je teh kritik precej in niso slabe oziroma se ne ponavljajo. Če prebereš kritike filmov v Kinodvoru, potem v kritikah po časopisju ne najdeš bistvenih razlik, razen manjših dodatkov. Copy paste. Izjema je M. Š. junior. Pod kulturne animacije štejem tudi velik nabor poezije. Ne bom trdila, da je vsa dobra, ni pa nič slabša, kot je poezija v drugem dnevnem časopisju. Fotografije pa bi lahko »povečane« visele v vsaki dobri galeriji.

Informacije so na nivoju. V tem časopisu lahko iz prve roke izvem, kdo so preverjeni prodajalci KU in komu lahko podarim še kakšen evro dobrote. Nadalje se seznanim z organizacijo »tur po brezdomni Ljubljani«, usvojim znanje o brezplačnih prireditvah, pa tudi to, kje lahko kupim poceni predmete za decembrsko rajanje, itd. V dnevnem časopisju je veliko netočnosti, v glavnem pa je vse prepisano iz Napovednika, ki ga lahko »poguglaš«.

Naslovka KU te navadno pretrese v dno duše. Srečaš se lahko z odprtimi, jasnimi očmi, ki govorijo radoživ_a sem, vesel_a ali s polodprtim pogledom, ki ti sporoča: ranjen_a sem s tisočermi noži. Naslovka Dela ali Dnevnika me ni še nikoli pretresla na podoben način, je pa v meni vzbudila sarkazem, cinizem in črni humor. Pa o tem drugič.

Prodaja je bizarna, nora, neuničljiva. Ne plačuje se distributerjem, temveč imajo KU pri tem lasten dobiček, če izkazujejo odgovornost in poštenje pri upoštevanju pravil prodaje. Ker so prodajalci označeni s številkami, jih lahko pohvališ ali tako hudo pograjaš, da izgubijo službo. Na začetku mi nekateri kralji niso hoteli dati časopisa, če jim nisem plačala sendviča ali dala za pijačo. Grdo! Dandanes na takšne ne naletim več, ker jih izločijo. Največkrat kupim Kralje ulice, ko zapuščam nakupovalno središče Hofer ali Mercator. In ko pogledam tiste smejoče se oči in prgišče nasvetov, ki ti jih prodajalec_ka podari, ker je vesel_a zaradi nakupa, to osreči tudi mene. Nasmeh, pogled, dotik.

Evo, Kralji ulice, podarila sem vam deset argumentov, zakaj prodajate najboljši časopis v Sloveniji. Če se ne bo našla (raz)umna duša, ki bi te argumente porušila, bo obveljalo: KRALJI ULICE SO NAJKAPOVOSTNEJŠI ČASOPIS V SLOVENIJI.

Godar, 2014

UREDNIŠTVO

Delovanje Društva Kralji ulice je pozimi 2004/2005 napovedal nenavaden dogodek: skupina osmih študentk socialne pedagogike se je s svojo profesorico odločila, da bo 24 ur preživela na cesti v spoznavanju brezdomnih in njihovega načina življenja. Terenska ekipa je na cesti doživela zelo tople sprejem. To je bila motivacija, da s(m)o junija 2005 sestavili in izdali prvo številko cestnega časopisa Kralji ulice. Razprodana je bila v nekaj dneh. Razvoj zasnove Kraljev ulice in s tem povezano ustanavljanje društva sta dolgoročno povezala skupino študentov, strokovnih delavcev in brezdomnih. Od brezdomnih jih je nekaj še zdaj dejavnih pri ustvarjanju časopisa, podobno število pa jih je vmes umrlo.

06
KRALJI
ULICE

Junija 2005 je izšla prva, poskusna številka, ki so jo ulični prodajalci, torej ljudje z izkušnjo brezdomstva, ki so tudi sami sodelovali pri nastajanju časopisa, še isti dan razprodali na dogodku v središču mesta. Tako so sledili še dva ponatisa poskusne številke in oblikovanje zametka društva, ki je bilo »mešana skupina«, sestavljena iz ljudi, ki so brezdomstvo izkušali, raziskovalci, raziskovalce, študentk ter nekaterih strokovnjakinj in strokovnjakov, ki so takrat na področju brezdomstva delovali v okviru nekaterih nevladnih ter vladnih organizacij. Proti koncu leta se je ta mešana skupina odpravila na ekskurzijo v bližnja mesta v tujini, v katerih so bili ulični časopisi že ustaljena praksa. Odpravili smo se v Gradec, Bratislavo in v Prago ter se v vsakem izmed teh mest srečali s prodajalci uličnega časopisa ter širšo ekipo ustvarjalcev in strokovnih delavcev.

Proti koncu koledarskega leta 2005 smo ustanovili društvo z istim, a razširjenim imenom, kot ga je nosil časopis (ime časopisa so izbrali prodajalci), torej *Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice*, izšla pa je tudi naslednja številka cestnega časopisa, nabor prodajalcev se je širil, časopis pa je od leta 2006 izhajal redno mesečno in vse do danes dosegel naklado okoli 20.000 izvodov mesečno, se razširil tudi po drugih slovenskih mestih, vseeno pa ohranil nekatere značilnosti, s katerimi je vstopil v takrat podobnih izdelkov nevajeno medijsko oz. družbeno krajino: polovico priporočenega prostovoljnega prispevka (dva evra) dobi prodajalec, iz druge polovice pa se krijejo stroški tiska in priprave časopisa. Uredništvo in vsebina temeljita na prispevkih ljudi z izkušnjo brezdomstva, ki so po večini ustvarjalci časopisa, ob njih pa tudi drugi angažirani člani javnosti. Notranjost časopisa je ostala črno-bela, vse do danes se je uspešno obranil morebitnega vdora oglaševanja vanj ter tako ohranil sicer redko avtonomijo.

Rdeče niti časopisa so brezdomstvo, življenje na ulici in socialna izključenost; obravnava pa tudi številne druge teme, kot so odvisnosti, nasilje, zaposlovanje, družinska in odnosna problematika, socialne službe, službe pomoči itd. Vsebinsko ponuja časopis širok nabor najrazličnejših besedil in slikovnega gradiva, ki z različnih zornih kotov in iz prve roke osvetljujejo brezdomstvo in socialno izključenost pri nas. Enkrat mesečno je sestanek uredništva, ki je sestavljeno iz članov in članic, ki ponujajo časopis, ustvarjalcev in ustvarjalk, strokovnih sodelavcev, sodelavk ter prostovoljcev in prostovoljk. Ta delovna skupina obravnava prispevke, ki iz različnih virov prispejo na naš naslov, in možnosti njihove objave v časopisu. Predlaga in določa tudi teme za naslednje številke časopisa ter razporeja naloge in obveznosti znotraj uredniškega odbora. Namen časopisa je bolj – kot pomoč brezdomnim – poskus v smislu pomoči za samopomoč, saj je njegov prvotni cilj bolj aktivna in družbeno sprejemljiva

udeležba te skrite in najbolj socialno izključene populacije v javnem življenju – brez utopičnih pričakovanj po takojšnji rešitvi problemov, ki povzročajo brezdomsko problematiko, ali po spremembi njihovega načina življenja. KU

»Če ne bi bilo tega časopisa, bi moral krasti. Drugače ne bi mogel preživeti. Država premalo ceni to društvo in časopis, ki preprečujeta veliko škodo,« je poudaril Jozef, bankrotirani obrtnik, ki se je zatekel v Slovenijo. Tako on kot kemik iz Irana, ki smo ga pozdravili v Čopovi ulici, sploh ne moreta upati na službo, čeprav imata znanje in izkušnje. Sama sta, brez vsega, brez družine, prijateljev ... Preostane jima samo prodajanje. In vsak dan sta njuni prvi misli, kje bosta spala in kaj bosta jedla, če ne bosta prodala dovolj časopisov. (Dnevnik, 2017)

Foto: osebni arhiv

Jean Nikolič: »Ko sem pred skoraj 13 leti prvič prestopil prag Kraljev ulice, sem takoj razumel, da bi to lahko bila moja sanjska služba, saj iskreno verjamem v zastavljene cilje društva. Morda celo neke vrste terapija za vse napake, ki sem jih v življenju storil. Vedel sem, da se lahko z marsikom poistovetim, ga razumem in morda tudi kaj pametnega svetujem. Od tedaj je preteklo veliko vode, jaz pa sem osebnostno rasel, se na področju socialnega varstva izobraževal in si ustvaril svoje mesto pod soncem. Prostor, kjer se mi ni treba pretvarjati, kjer sem lahko iskren in koristen. Kjer se dobre ideje upoštevajo in timsko nadgrajujejo. In čeprav zna biti delo včasih zelo naporno, zaposlitev na Kraljih ni samo služba, je življenjsko poslanstvo in stil življenja.«

Foto: arhiv KU

Chris Hartke: »Skoraj trinajst let delam na Kraljih, od tega deset let kot tehnični urednik, kar mi je povzročilo lepo količino sivih las ... Ampak vredno je bilo.«

Foto: osebni arhiv

Špela Razpotnik: »Pri uredništvu Kraljev ulice sem od samega začetka, v preteklosti v bolj aktivni in odgovorni, sedaj pa v malo manj odgovorni, a še vedno aktivni vlogi. Sodelovanja pri uredništvu se nisem nikoli naveličala. Vsebine, dileme in izzivi urednikovanja so vedno znova sveži. Rada hodim na sestanke uredništva in sodelujem v razpravah, ki niso nujno vselej učinkovite, so pa zato pogosto zabavne in neredko se zgodi, da nas navidezne stranpoti pripeljejo do novih zamisli. Naše razprave zaznamujeta odprtost in premikanje miselnih meja. Izjemno rada za Kralje ulice tudi pišem. To je eno mojih najljubših opravil, v katero se lahko v celoti in z ljubeznijo potopim. Kralje vsak mesec od začetka do konca preberem in zelo si želim, da bi jih brali tudi ustvarjalci in kupci ter se pustili presenetiti njihovi neredko fascinantni vsebini.«

Foto: osebni arhiv

Maja Vižintin: »Pri kraljicah in kraljih ulice sem že od ustanovitve društva leta 2005. Odkar imam (zadnjih pet let) otroka, delujem bolj iz ozadja in s skrajšanim delovnim časom skrbim za birokratske naloge. Zelo ponosna sem na Kralje ulice, super ekipo, razvijajoče in potrebam prilagajajoče se programe, naš pristni cestni časopis ter podporo širše javnosti. Navijam za končanje brezdomstva ter varno in trajno nastanitev za vsakogar!«

Foto: Nada Žgank

Benjamin MantaQi-Chi, pesnik: »Moji, tvoji, naši kralji ulice. Vsakemu človeku se lahko zgodi, da v spletu okoliščin, naključij in usode ostane brez toplega doma. Večina članov Kraljev ulice je k temu prispevala kar sama s svojo nepoučenostjo, nerodnostjo ali pa jim je zgolj usoda obrnila hrbet.

Sistemske rešitve so žal zelo birokratske in nečloveške. Vsak individualni primer pa je lahko zelo poseben in zahteva prilagojen pristop. Časopis Kralji ulice je možnost in priložnost za tiste, ki bi ob primerni podpori in motivaciji lahko sami rešili svoj neugodni status. Ljudje še vedno radi dajo takšni organizaciji oziroma časopisu, ki vsebinsko bogati k posredovanju rešitve problemov brezdomstva in socialne varnosti. Tudi meni je pomenila preboj nazaj v prostor človečnosti in dostojnega bivanja ter ustvarjanje pogojev za zdravo in srečno življenje. Kralji ulice so postali dobra znamka in zaupanja vreden medij za lažje premagovanje eksistenčnih pogojev našega bivanja.«

Foto: Tomi

Goran Šrok – Gogi, pisec: »S Kralji sodelujem že od vsega začetka. Z organizacijo sem zelo zadovoljen. Občasno lahko berete tudi moje zapise, ki jih objavljamo v rubriki Gogijevo življenje. Hvala vsem bralcem in bralkam za nakup tega časnika.«

foto: osebni arhiv

Črtomir Clonsky, pisec: »Bil sem član alternativnega pankrokerskega gibanja v 80. letih prejšnjega stoletja. Pišem za Kralje, ker me nihče ne cenzurira, ker lahko pišem, kar hočem, ker je to demokratično in svobodno. To je svobodni časopis. To je čar demokracije. Napišem, kar hočem. Včasih

kar nekaj, zato imam geslo: Imam svoje mnenje, pa se z njim ne strinjam! Želeli smo si svobode, in to je to. Tudi poslanec Branko Grims je vesel svobode. Pravi, da ga žalijo Branko Domobranko. Tudi to je demokracija. In tudi drugi poslanci imajo pravico do svobode govora. Če bo umrl svobodni govor, bomo umrli tudi mi.«

Foto: osebni arhiv

Tereza Vuk, piska: »Mi gre na živce urednik, kadar mi teži, da mora bit taka in taka tema. Sam ajde, ker je že 200. številka Kraljev, nej mu bo. Kraljev se spomnim od začetka. Moj pokojni prijatelj je fotografiral za njih. Takrat se mi še ni sanjalo, da bom čez leta pisala zanje. Seveda se je časopis čez leta

izboljšal, in tako še lažje pomagajo prodajalcem, ker ponujajo res kvaliteten časopis. Tudi zato pišem za njih. Ker so kvalitetni in ker mogoče kdo prodaja kakšno številko več zaradi mojega članka. In ker tak časopis mora obstajati. Da tudi brezdomni pridejo do svoje besede. Da lahko tudi oni napišejo svoje tragične zgodbe in so slišani. Predvsem pa, ker ne rabijo več fehtati in biti zaničevani zaradi tega, ampak pošteno kupijo časopis in ga prodajajo. Kralji so zakon, tako ali drugače. In če izgleda, da jaz pomagam njim, pomagajo tudi oni meni. Ker kdo se brani naklade 20.000 izvodov? Torej 20.000 ljudi prebere moje kolumne. In mogoče grejo potem ti isti kupiti mojo knjigo. Zadnja je izšla januarja letos. In če nekdo lažje prodaja časopis zaradi mojega teksta, je naredil mogoče tudi meni uslugo s tem, ker je šel nekdo po mojo knjigo. In tko si vzajemno pomagamo. V sranju smo pa vsi itak na istem. In če mi gre urednik na živce s tem, ko mi teži s tematsko številko, si predstavljajte, kako mi je dvignil živec, ko me je klical: 'Tereza, a bi prebrala en odlomek iz časopisa, zdej marca, k bomo imeli žurko ob 200. številki v Kinu Šiška?' Kaj bomo? Kdo bo bral pred celo dvorano Kina Šiška? Sej ni gladek. Sam, kako nej rečem ne Kraljem ulice?«

Foto: Nada Žgank

Foto: Nada Žgank

Maja Klemenčič, piska: »Ne med bolne, ampak med svobodne! S Kralji ulice sodelujem, že odkar so dobili prepoznavnost med kupci in javnostjo. Ko sem zbolela pri 22 letih za shizofrenijo, sem se oglasila in bila seznanjena z družvi, kot sta Altra in Šent, vendar me je pripadnost tem, ker sem duševni bolnik, popolnoma odbila. Niso mi ustrezala. Kralji pa so mi nudili svobodo. Ne samo da sem lahko kaj legalno zaslužila, imela svoj urnik, bila sam svoj šef, tudi umetniško so me podprli, saj sem slikarka in zelo rada pišem in me pisanje navdihuje. V teh letih so prilezli tako daleč, da so pobrali marsikatero nagrado, gostili pisce in kolumniste, njihov glas pa je segel daleč med ljudi, s katerimi so si zgradili še večjo podporo. Društvo se je zelo razširilo. Imajo svoj »šik butik« z rabljenimi oblačili in obutvijo, pa tudi trgovino z rabljeno robo. So društvo, katerega vodilni so zagnani, učinkoviti in sposobni. Društvo dejansko blaži brezdomstvo in je opora brezdomnim. Za sebi znana društva za osebe s težavami v duševnem zdravju to težko rečem. Sicer vam pa kar neposredno povem. Tudi če bi bila ta društva moja opora in bi mi bila koristna, bi šla stran. Zakaj? Zato ker bolan najhitreje ozdravi med zdravimi in ne obdan z bolnimi. Ob 200. številki moje iskrene čestitke in poklon vsem vodilnim, ki časopis držijo pokonci, vodijo, usmerjajo in borjajo vsak mesec, da to laufa in daje kruh najbolj ogroženim kraljem in kraljicam. Z vami od začetka.«

Foto: osebni arhiv

Lea Mihalič, slikarka in ilustratorka: »Sem Lea Mihalič, javnosti pa se predstavljam pod umetniškim imenom Leah Artist. Profesionalno se ukvarjam z risanjem ter slikanjem na papir in platno več let. Zadnje čase nabiram artistično kilometrino tudi v digitalnem ustvarjanju. S

Kralji ulice sodelujem že dobrih 11 let, saj želim biti del nečesa koristnega in pomembnega. Sicer pa vse, kar oni predstavljajo in so, postane moja izhodiščna tema za umetnost. Drugače se v prostem času ukvarjam s svojima dvema psoma, kolesarjenjem, fotografiranjem, branjem ter s sprehodi v naravo. Načeloma sem precej mnenja, da si točno to, s čimer hraniš svoj notranji jaz. Če hraniš svoje slabosti, bo temna stran kmalu prevladovala. Če pa hraniš svojo svetlo plat, bo seveda prevladovala pozitivnost.«

Foto: osebni arhiv

Mojca Pipan, lektorica: »Kralje ulice lektoriram več kot deset let. Tako v času prejšnje urednice kot sedanjega se vsak mesec veselim tega posebnega časopisa, s svojimi pravili in svojim jezikom, ki osvetljuje različne plati brezdomstva in drugih družbeno izključenih posameznikov. Delo je prav zaradi pestrega jezika še posebej zanimivo, vsebine pa me nagovarjajo in navdihujejo iz meseca v mesec. Projekt tudi srčno podpiram. Vsem čestitam ob 200. številki in želim še mnogo naslednjih. Veselim se nadaljnega sodelovanja. Srečno, Kralji ulice.«

TX, piska: »Težko je samo v nekaj stavkih povedati, kaj so mi prinesli Kralji in kaj mi pomeni pisanje za njih. Težko je opisati, kako mi je delo oziroma bolj rečeno pisanje za časopis pomagalo skozi nekatere težke situacije v preteklem letu ter kako je vplivalo na moje življenje. Našla sem se v tem in lahko bi rekla, da je to neke vrste terapije, vsaj zame. Mogoče se to sliši/bere čudno, ampak je včasih lažje napisati na papir kot povedati naglas. Da lahko s svojimi izkušnjami, uličnim znanjem komu pomagaš, je pa tudi lep občutek. Pa čeprav je ta pomoč samo v obliki nekaj stavkov. Skratka, hvala Kraljem, ker so in ker mi omogočajo, da lahko svojo zmedeno filozofijo življenja delim še s kom drugim. Čestitke ob 200. številki – skupaj gremo do 1000!«

Tiskarna Vovk: »Pogled nazaj na začetek, pred skoraj 18 leti, ko je izšla prva številka Kraljev ulice, me navdaja s tihim zadovoljstvom. Tudi s ponosom, da smo del te uspešne zgodbe, ki spreminja življenja vpletenih, druge pa opozarja, kako pomembna je solidarnost med ljudmi.« Petra

Foto: Nada Žgank

Barbara Jozelj, piska: »Pisanje zgodb, dram, pesmi, intervjujev, gledaliških recenzij. Tu se razodene, kaj je smisel mojega življenja ali, bolj rečeno, moje poslanstvo. Ni lahko biti povsod zavržen, kot sem bila sprva. Nato se je odprlo. Morda sem komu zoprna, a prav gotovo delam s srcem. Malo sodelujem tudi na uredniških sestankih. Kraljem sem hvaležna za donacije za mojo gledališko skupino Vešče, s katero ustvarjamo že drugo leto. Zahvaljujem se tudi Roku za prevoze gledaliških rekvizitov, Mirjam Gostinčar, prejšnji urednici, za podporo in sedaj Jeanu Nikoliču. Kralji si zaslužijo zlato krono z diamanti. Hvala za vse!«

Foto: osebni arhiv

Peter Kuntarič, stripar: »S Kralji z veseljem sodelujem od leta 2020 na povabilo urednika, saj je unikaten časopis z bogato vsebino in še lepšim poslanstvom.«

Foto: Nada Žgank

Foto: osebni arhiv

Samira Kentrić, oblikovalka: »Kot bralka Kraljev ulice že dolgo občudujem držo revije, ki svojega kritičnega glasu ne širi skozi mnenja stroke in odgovorov ne išče pri politikih. Tu spregovorijo tisti, o katerih praviloma govorijo drugi, ki so v naši družbi prvi. Zato sodelovanje s Kralji na moji ustvarjalni poti ni nikakršno naključje, kot tudi ni del načrta skrivnostnih kozmičnih sil. Preprosto je. Ljudje iščemo prostore in kontekste, kjer se lahko svobodno izrazimo, namesto obsojanja pa vlada razumevanje. Ob tem se počutimo, da prispevamo k skupnemu dobremu. Lahko kidamo sneg ali ustvarjamo časopisne presežke. S takimi sodelavci se zdi vse enako mogoče.«

Anatej, pisec: »Postavilo se mi je vprašanje, zakaj sem bil pripravljen svoje pisanje deliti z drugimi. Ko se je končala moja saga s CSD jem, sem se zaklel, da ne bom pozabil, kaj se mi je zgodilo, in da ne bom odpustil vpletenim. Na žalost vam več kot svoje izkušnje v branje ne morem dati. Kralji ulice so časnik, ki doseže dobre ljudi, vse, ki so pripravljeni pomagati, vse, ki radi prebirajo življenjske zgodbe običajnih ljudi. Brez olepševanj. In to lahko in tudi vam dajem. Ostanite to, kar ste, moč in vpogled v življenje. Biti del tega daje človeku dober, topel občutek. Hvala!«

Xena, piska: »Pišem. Pišem, da povem. Pišem, da predelam. Pišem, ker mislim, da še kdo tako čuti. Ljudje smo žive knjige. Pišem, ker imam rada življenje in vse napačne ljudi. S pisanjem pričaram solze v oči. S pisanjem narišem nasmeh na obraz. Pišem o sebi in hkrati še o tebi. Življenje, kot ga občutim, in zgodbe, kot jih vidim. Bodite dobro.«

Perice, pisec: »Večinoma opisujem dogodke, ki so vezani na ponujanje časopisa. Pišem o dobrih ljudeh. Včasih me presenetijo z dejanji, včasih z besedo. Časopis prodajam zaradi stiske. Imam poškodovano hrbtenico. Vesel sem, da ljudje to razumejo. Pri prodaji sem korekten in nevsihljiv. Rad poklepem in včasih tudi popazim na kakšnega kužka, ko se lastniki odpravijo po nakupih. Tako poplačam kakšno položnico in si kupim za jesti. Hvala vsem, ki so dobri do mene.«

Foto: osebni arhiv

Renato Volker – Rene, pisec: »Pišem, torej sem! V prvem razredu osnovne šole sem napisal očetu, ki je delal v Švici, razglednico. Želel sem, da se vrne domov. Po 40 letih mi je on pisal v London. Pozdravi iz Maribora, evropske prestolnice kulture. Pogrešam ga. Kdo bi takrat mislil, da bom čez deset let že tri leta objavljaj na mariborski strani Kraljev ulice. Ko sem začel pisati, sem bil vznemirjen in poln samega sebe. Iz mene je vrelo. Osebna zgodba je hotela na plano. Niso ji bile dovolj kolumne. Hotela je roman. V teh dneh sem sredi pisanja zadnjega dela trilogije Biblija greha. Januarja sem v maroškem Tangerju končal pisanje drugega dela Coelhoovega Alkimista. Jeseni grem k Paolu v Brazilijo. Osebna zgodba se je zdaj umaknila ljudem, ki resnično vladajo na ulici. Postaviti ego na stran je bila zame ena težjih nalog. Za to priložnost sem iskreno hvaležen. Postal sem pisatelj. Brez Kraljev ulice ne bi bil, kdor sem. Ko prenehaš želeči biti kot drugi in samo si, kar si, drugi slej ko prej želijo biti kot ti.«

Foto: Jean Nikolić

Žigažaga, fotograf: »Kako sem uletu v Kralje ulice? Doma dolgočas, polnim si um z raznoraznimi otenki preteklosti, pa me prešine misel, da bi obiskal svojega očeta. In se odpravim v dolino cvička. Na poti me spremlja misel, kako se me bo pes razveselil, ko pridem do cilja. Tam me preseneti oče, ki nepremično leži na betonu točno pod kozolcem. Bil je nestrpen in se je kar sam lotil pokrivanje strehe kozolca. Stanje je resno, ne vem, če ima kaj zlomljeno, zato ga odpeljem v ljubljanski UKC, kjer je dolga čakalna vrsta. Mimo pride zdaj že pokojna prodajalka časopisa KU Maja in mi ga ponudi. Vprašal sem jo, če je možno delati prostovoljstvo v njihovih prostorih, zato mi izroči naslov za stik s Kralji. To je bilo še v časih, ko se je kraljevina postavljala na noge. Vse od takrat pa do danes sem prostovoljec v tej humanitarni organizaciji. Oče pa je bil skoraj brez praske, so ugotovili na pregledu.«

Foto: osebni arhiv

Sandra Požun, fotografinja: »Čeprav fotografiram telesa, fotografiram življenje. Kralji ulice opisujejo življenje. Golo, kot telesa na mojih fotografijah. Upam, da te oplemenitijo odlične, prav tako »gole« tekste, brez odvečnega balasta in nepotrebnih pridevnikov. Brez danes tako zelo prisotnega kiča, pretiravanja in olepšav, ki v resnici prekrivajo praznino. Kralji življenje opisujejo takšno, kot je. Življenje drugih, ki pa bi lahko bilo tudi naše. Ponosna sem na svoje objavljene fotografije in izjemno sem ponosna na mednarodno nagrado, ki s(m)o jo prejeli. Naj živijo Kralji ulice in ljudje, ki jih ustvarjajo! Zaradi njih je svet lepši. In naj živijo njihovi bralci in bralke, ki ne gledajo stran. Tudi zaradi njih je svet lepši.«

Foto: osebni arhiv

Franjo Frančič, pisec: »S Kralji sodelujem predvsem zato, ker se v srcu še vedno počutim KRALJ, torej da nikomur in ničemur ne pripadaš. Sprašujem se, koga ljubim – mater, domovino? Ne, oblake, ki potujejo po nebu, za vedno tujec, zima krvi. Usojenost je biti na strani šibkih, odrinjenih, samotnih.«

Foto: Nada Žgank

Jan Omahne, recenzent: »Ob 200. izdaji časopisa je čas, da pogledamo nazaj, kaj smo dosegli. Svobodni temperament ustvarjalne ekipe ob dvajsetih jurjih mesečnih izvodov pronica skozi skalnate razpoke. Vzpostavljena sta tudi sodelovanje v mednarodni mreži neodvisnih cestnih časopisov in udeležba na mednarodnih tekmovanjih. Lani je bila osvojena lovrika za najboljšo naslovnico. Ob uredniških sestankih in sestankih prodajalcev vsakokrat odpeketamo na novoletni koncert, občasno se zgodijo še pikniki in obiski kina. Vaš najdražji in hkrati najcenejši edini cestni časopis razblini togost vsakdanjosti, prežene temne oblake in odgrne zaveso mavrici, ki jo svet pogreša. V naši tiskani anomaliji še posebej izstopajo pestre socialne vsebine, objave kulturnih recenzij in seveda življenjske zgodbe ljudi, ki se v življenju niso znašli v normali. Najde se pa tudi stvarni svet seksa, droge in kriminala, ki nas vse opominja, da na svetu nismo sami. Zato smo tu kralji na ulici, da razsvetlimo posameznice in posameznike o življenju, ki za nekoga ne obstaja.«

Foto: osebni arhiv

Kaja Rožman, recenzentka: »Sem umetnostna zgodovinarica, ki svoj poklic opravlja z dušo in srcem. Pred leti sem v časopisu pod psevdonimom objavljala nadrealistično navdihnjeno poezijo, trenutno pišem recenzije razstav in kulturnoumetniških dogodkov. Zdi se mi pomembno, da bralci vedo, kaj je in ta hip in kje si imajo možnost kaj ogledati. Upam, da jih s svojim pisanjem spodbudim, da »gredo v kulturo«. Iskrene čestitke vsem ustvarjalcem in ustvarjalkam ob pomembnem jubileju. Počlašena sem, da sem del tega luštnega fenomena.«

Foto: osebni arhiv

Nina Hlebec, kolumnistka: »Ne spominjam se, kdaj točno sem prišla v stik s Kralji ulice, vem pa, da sem svoj čas takrat razporejala med študij in pridobivanje sredstev zanj. Zadeve so se z naraščanjem bivanjskih stroškov v Ljubljani vedno bolj zapletale in nemalokrat sem čutila finančno stisko. Zgodbe v Kraljih ulicah so me včasih dodatno vznemirjale, včasih v meni netile upanje, še posebej močno pa so prispevale k občutku, da je vsakdanja eksistenca vedno zelo krhka reč. Danes imam kot že nekoliko starejša občanka to srečo, da relativno brezskrbno bivam s tremi krasnimi kosmatinci (dva od njiju sta pes in maček) in veseli me, da lahko na povabilo uredništva za Kralje občasno prispevam kakšno besedilo. S Kralji je prijetno delati ne samo zaradi različnih zgodb uporabnikov in uporabnic društva, temveč tudi zaradi več kot korektnega sodelovanja z avtoricami in avtorji. Časopis tako ne beleži le vtisov in vpogledov, zbranih v njem, temveč v veliki meri odslikava tudi strokovnost in prednost njegovih ustvarjalcev in uredništva.«

Foto: osebni arhiv

Maja Drolec, piska: »Kralji so carji! Vedno sem jih občudovala, ker ničesar ne potrebujejo. Samo so; so tu, so danes in bodo jutri. Njihova pot se je začela tedaj, ko so spoznali, da so samo oni pomembni. Ni jih strah konca sveta. Obračati so se začeli od družbe, ki tako in tako nič ne ve, razparali so marsikatero prijateljstvo in si želeli stopiti na rob; čeprav so imeli več izbiri, so izbrali svojo verzijo. Vzamejo jezo znancev, jo slečejo do gole kože, jo razmesarijo in na novo modelirajo, a so kralji ulice. Ne pomaga, da se kdaj napijejo, pokadijo marihuano, se smejejo in plešejo, potrebujejo hudo visoke skoke s skale v vodo, četudi brez obleke. Pomembno je, da se imajo kul. Kdaj pa kdaj jih zebe, so lačni, zapuščeni in zanemarjeni, ne morejo si več želeli tistih daljnih spominov, ko je fantič deklici odvezal lase ... in jo občudoval kot malo boginjo. Svet se premika naprej in ne moreš ne misliti nanje; pozabiti nekoga je kot pozabiti ugasniti luč na dvorišču, tako da ostane prižgana še ves naslednji dan. A potem je luč tista, ki spominja. Zato jim pišem, pišem zanje o njih.«

Foto: osebni arhiv

Igor Divjak, Društvo slovenskih pisateljev: »Mnogo je razlogov, zakaj kot urednik spletnega portala Društva slovenskih pisateljev sodelujem s časopisom Kralji ulice, a glavni je gotovo ta, da ima izvrstno košarkarsko moštvo, ki nas je premagalo na prvem turnirju Zavezništva pod košem. Ko Taubi pod košem zagrabi žogo, mu je iz rok ne morejo iztrgati niti trije naši igralci skupaj, če ima Žiga pravi dan in se ne odloči, da gre raje na pivo, mu žoga vedno leti skozi obroč, Goran je nekoč treniral košarko in je pravi akrobat, Jean te s svojimi dolgimi rokami vedno pretenta, Mirjam je nepopustljiva v obrambi in v napadu zadeva tako pod košem kot z razdalje. Vse se je začelo s pesmijo Muanisa, kapetana moštva Vrabec Anarhist: »Nedolžni kot otroci ne vemo za razredni boj, velike koncepte in svet jeznih ljudi, ki tam nekje, za zadnjimi blokí, tone v globoko morje.« Tako dobro se imamo, ko igramo proti Kraljem. A ne gre le za nedolžnost, ampak tudi za zdrav športni duh, ki kliče po revanši. Sanjam, kako pesnik Muanis poda pisatelju Andražu, pretkani kritik Robert mi spretno postavi blokado, prodrem po levi, sprejemem Andražovo asistenco in dam zmagoviti koš. Kapetanka moštva kraljev Mirjam nam seveda čestita za zaslužen zmagó. Težka bo, a zakaj nam ne bi letos res uspelo?«

Foto: Nada Žgank

Foto: osebni arhiv

Darij Zadnikar, kolumnist: »Za Kralje pišem občasne minikolumne od začetka izhajanja časopisa. Zakaj? Ker mi je všeč. Časopis, namreč. Ponosen sem nanj in verjamem, da ima široko bralstvo. Ne pišem o brezdomnih, njihovih težavah in upih. Tudi na rob potisnjene skupine imajo moč lastnega glasu. Zato so mi všeč Kralji. Dajejo glas in obraz ljudem, ki jih marsikdo ne bi rad ne videl ne slišal. Svet je pač zgrajen tako, da se v množici medijev vidi in sliši le kakofonija fabriciranih obrazov in idej. Ob grozečih ekonomskih in podnebnih krizah, vojnah in tavajočih razseljenih jim je pomembnejše ustvarjanje žajfnic o »uspešnih, genialnih in marljivih« tajkunih in njihovih megapodjetjih, ki npr. omogočajo izmenjavo sporočil z 280 znaki. Ko smo si nekoč pod šolskimi klopmi z listki izmenjavali sporočilca, ni nihče pričakoval, da bo iz tega nastal tako velik biznis. Ja, ampak vsak biznis sloni na izžemanju. Ljudi in narave. Ljudje, ki so ujeti v »demokratično« kakofonijo, to težko vidijo. Tako so se odločili, saj imajo od tega dejanske ali namišljene koristi. Stopiti je treba čez to mejo, pa čeprav na nikogaršno zemljo, kjer tavajo razseljeni. Pogledati in premisliti. Povedati naglas. Ali pa zgolj napisati.«

Foto: arhiv KU

Aljoša Rode, pesnik: »Zapadel je sneg. Naredil se je gaz. Skrenite z gazi in naredite stopinje v svežem snegu. To je moj moto in razlog, da sem začel pisati. Verjamem, da bo moje ustvarjanje vzdržalo kritiko časa pri ljudeh in ga bom sposoben, ko napoči čas, zagovarjati pred stvarnikom. Razlog, da sodelujem s Kralji ulice, je, da druge niso našli posluha za mojo poezijo.«

Roman Paškulin – Barom, pesnik: »Nisem pesnik. Kadar doživim kakšen uvid, je ta običajno pospremljen z naracijo, ki jo zapišem kot štirivrstnico – rubajat. V Kraljih ulice pa objavljam zato, ker globalni koncept cestnih časopisov beračem omogoči delo in ustvarjanje, za kar si zasluži Nobelovo nagrado za književnost!

*Vse na svetu obstaja v dualizmu,
zato v ednini par izraz je za dvojino.
Samo resnica trudoma izvija se objemu,
saj laž vztrajno zanjo se izdaja...*

Foto: arhiv KU

Tomaž Golob – Taubi, pisec in vsestranski umetnik: ŠTORIJ IN BALDORIJE* »Hja, že dvesto številčk storij in baldorij. Veselih in žalostnih. Upajočih in tragičnih. In ravno to je to, kar me žene, da pišem v ta cajtnig. To, da lahko spraznim svojo dušo, svoj žolč in me nihče ne cenzurira. To, da lahko prosto izjasnim, kje me čevlji žuli, in se s tem malo olajšam. Če sem malo pankoiden – pisanje je onaniranje in zadnji podpis je orgazem. Vesoljni! Kaj drugega mi ni potrebno. Če pa je to moje pisarjenje vseh še bralcem in bralkam, pa toliko večje zadovoljstvo. Upam, da bom v bodoče še lahko pisaril za ta cajtnig. Če ne dlje, vsaj do smrti.« * Iztok Mlakar

Foto: Jože Balas

Nada Žgank, fotografinja. Ob izidu jubilejne številke bo 11 let, kar sem dobila klic s Kraljev ulice. Vedno sem občudovala fotografije na naslovnici, ki jih je pred mano delal Jaka Adamič, in kljub želji in veselju, me je kar malo stisnilo, kako bom pa jaz to zmogla. Fotografiranje kraljev in kraljic in njihovih živalskih prijateljev je vedno čustveno. Včasih smešno in radostno, drugič bi se zjokal ali ti zastane dih ob vseh teh pretresljivih zgodbah. Kdaj se jim pa tudi mudi in je treba vse na hitro, ker nas življenje prehiteva ...

Bathai Lajkitt, pesnik: »Slavimo izid 200. številke. Za vsak mesečnik je to velik uspeh, za Kralje ulice še posebej. Pa vendar je ta jubilej vse prej kot uspeh. Kar tokrat proslavljamo, je sramota. Sramota za družbo, družbene organizacije, kot so občine in njihovi predstavniki, za podjetja in njihove lastnike, za državo in njene predsednice, saj odseva nesposobnost, pohlep in bedo prej naštetih in vseh, ki grabijo za dobrinami in premoženjem, vseh, ki imajo, pa ne znajo deliti z drugimi, vseh, katerih glavno bogastvo je revščina sebičnosti. Predsednice, županje in podjetnice, najsi še tako dišijo po dragih parfumih, vonjajo po bedi, ki je glavni produkt njihovega delovanja, saj je že zgolj potreba, da izide ena sama številka časopisa, kot so Kralji, lahko razlog, da se človek od sramote skriva v najbolj črno luknjo, živali v človeški obliki pa se ponosno kitijo z revščino, ki je delo njihovih rok.«

Foto: Aleksander Petrič

Mirjam Gostinčar, piska in nekdanja urednica: »Don't get off of my cloud! Kralji so bili skoraj polno dekada moja služba in neločljivo tudi družba, ker nas delo pač določa. Preživeli smo nešteto skupnih trenutkov, pogosto tragikomičnih, samosvojih, vznemirljivih, vsekakor pa neponovljivih. Kot odgovorna urednica sem skrbela za časopis in prodajalce, se ubadala s klici občasno nezadovoljnih kupcev ter urejala zgodbe. Oh, vse te zgodbe! Pa tudi slike. Ni boljšega občutka kot dobiti nov izvod in/ali knjigo iz tiska in ga/jo prelistati, pa povonjati dehteči print. Seveda smo ustvarjali tudi kulturne dogodke, foto zgodbe, anekdote in aforizme, večinoma po inspiraciji in vselej improvizaciji. Kotle so se ideje, vznikala so nova prijateljstva in znanstva, zaplate samote so kopnele. Svet je pokal po šivih, krut in bogat. Pa saj je še vedno tak. Prav gotovo spominja na vrvečo ulico. Ki je samo včasih tudi tihotna in odročna.«

Diego Menendes, pisec: »Za tole jubilejno, 200. številko sem se odločil napisati nekaj osebnega, v nasprotju s prispevki v zadnjih letih, ki sem jih oziroma smo jih nekateri iz realnosti spremenili v domišljijo. Vsakič, ko sem šel na društvo zaradi uredniškega sestanka ali samo na kavo ali zaradi oddaje prispevka za časopis, sem pred društvom videl razne obraze: starejše, mlajše, takšne in drugačne. Mnoge sem videval daljše obdobje, nekatere pa samo nekaj časa in nato nikoli več. Mnogi obrazi so imeli nekaj skupnega, in to je – samodestrukcija. Premnogi so ravno zaradi tega prehitro zapustili ta svet. Mnogokrat sem ob vseh teh prepogostih smrtih imel občutek, kot da poteka vojna, v kateri ljudje padajo kot karte, a morda to sploh ni neumna misel, v bistvu gre res za nekakšno ideološko vojno. Ali podležeš (sa)modestrukciji ali pač ne. Ko pomislim malo bolje, se spomnim vseh ljudi iz svoje okolice, ki so prav tako podlegli samodestrukciji. Njihove prerane smrti so takrat, še v devetdesetih, prepogosto odšle mimo nas. Mogoče se kot mlajši nismo hoteli poglobljati v njihove življenjske usode oziroma probleme. Vidim podobnost z mnogimi ljudmi danes, ko se sprehodim mimo društva. A naj poudarim, da kljub vsemu omenjenemu se moje tragične misli ob analizi vsega tega na koncu spremenijo v pozitivno. Ko dojamem, da srečujem tudi mnoge, ki so preživeli svojo destrukcijo in so svoje življenjsko poslanstvo usmerili drugam, v ustvarjalnost, empatijo in drugačen pogled na svet. In teh ni malo. In to je tisto, kar je najpomembnejše. Morda se sliši prežvečeno, a moč je res v vseh nas. Zmožni smo sprememb. To so dokazali mnogi. Tudi tisti, ki že leta pišemo za Kralje in smo revijo po mnenju bralcev in bralk dvignili na višjo raven. Še na mnoge številke Kraljev ulic. Še na mnoge primere, ki so zmožni prenehati uničevati sebe in druge.«

**DRAGAN JE NA AVTOBUSU PRI POTNIKU OPAZIL OVITEK ZA URBANO,
KI GA POTREBUJE TUDI SAM.**

DRAGAN: »O, KJE STE PA TO NABAVILI?«

GOSPOD: »PR' KITAJCIH IMAJO.«

DRAGAN: »AJOOOJ, A NA KITAJSKEM STE B'LI?!«

Kdo so pravi Kralji ulice?

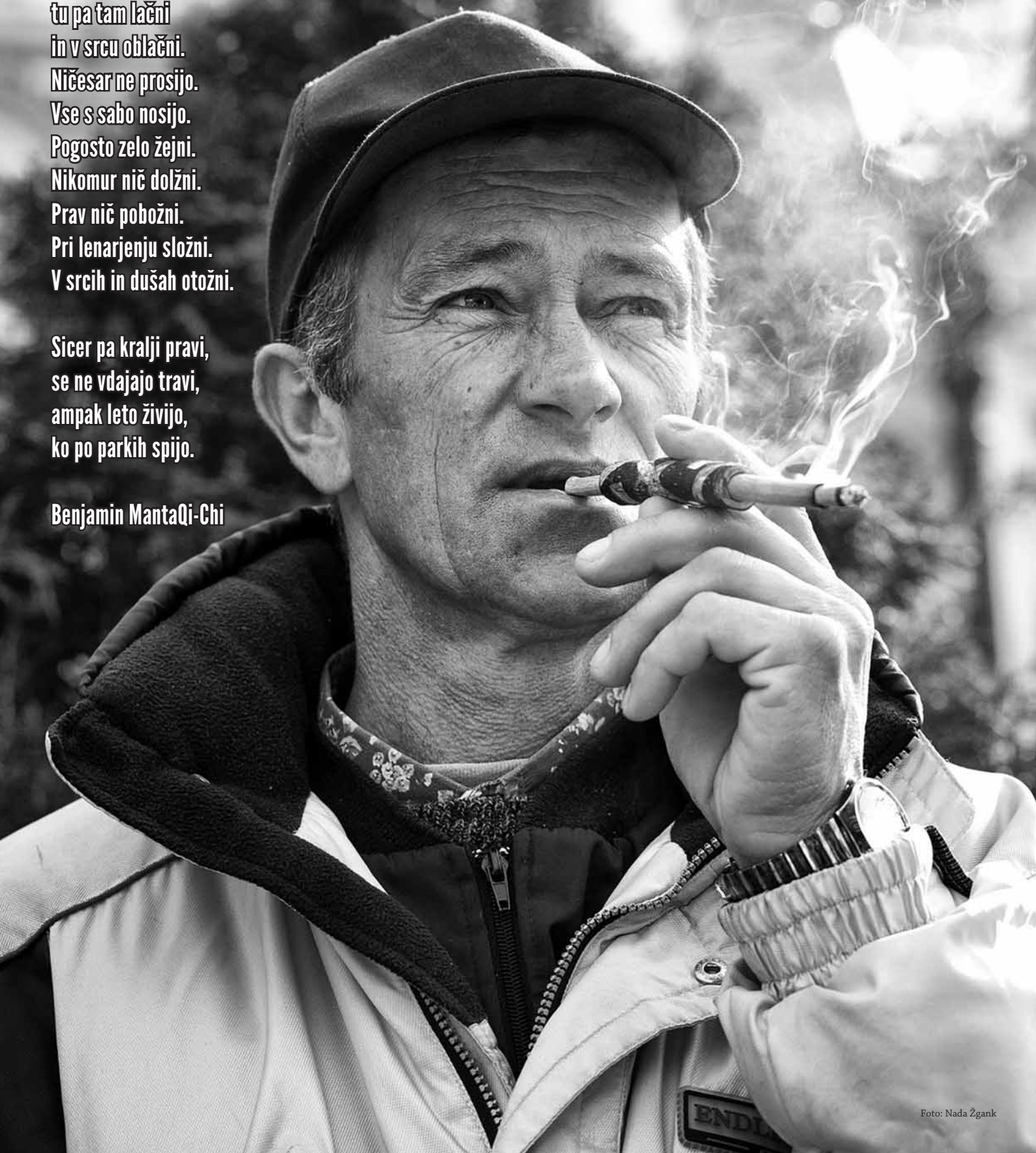
Ves čas živijo na ulici.
Ostro nabiti na sulici.
Sicer pa svobodni
in nasmejani
spijo na postelji vodni,
so od boga dani,
tu pa tam lačni
in v srcu oblačni.
Ničesar ne prosijo.
Vse s sabo nosijo.
Pogosto zelo žejni.
Nikomur nič dolžni.
Prav nič pobožni.
Pri lenarjenju složni.
V srcih in dušah otožni.

Sicer pa kralji pravi,
se ne vdajajo travi,
ampak leto živijo,
ko po parkih spijo.

Benjamin MantaQi-Chi

*Nežnosti se nič ne mudi,
je prosta od časa
in seže lahko do tiste ravni,
ko dotiku podlaga pritiska ne vrača...*

Barom

Matjaž Odlazek

ZAKAJ PIŠEM ZA KRALJE

Foto: osebni arhiv

»Matjaž, pišeš pa kar v redu!« (Tovarišica Meško, OŠ Trbovlje, 1984)

»Tale esej pa sploh ni slab!« (Profesorica Knific, Gimnazija Trbovlje, 1990)

»Sem prebral zgodbo in moram priznati, da me je kar precej pritegnila. Všeč mi je, da je zabavna.« (Jean Nikolič, odgovorni urednik Kraljev ulice, 2022)

In evo me, zdaj sem tu z vami.

Od nekdaj sem rad pisal. Pa ne zaradi kakšnih posebnih notranjih vzgibov, zaradi gorečih travm ali ranjene duše umetnika. Sploh ne. Pač, všeč mi je bilo. Ko se je bilo treba odločiti za faks, sem imel *načiljano* novinarstvo na FDV. Da bi se preživiljal s hobijem, se mi je zdelo kar v redu. To bi šlo. Je pa takrat enkrat Jože Andrej Čibej, legendarni profesor na ekonomskem faksu, govoril z mojimi, in ko je beseda nanesla na to, kaj bo šel *tamal* študirat, rekel, da »piše lahko še vseeno, kar naj pride k nam na ekonomijo«. Zmotno me je ocenil za perspektivnega in me tako nevede zajebal. Pa v bistvu nič hudega, tudi tako mi ni bilo pretirane sile.

Sem dal pa pisanje, kot se vidi iz zgoraj navedenih letnic, za kar nekaj časa na stranski tir. Bral sem še vedno, pisal pa ne. Pa saj v tistih časih niti nisi imel na čem. Lahko si pisal zgolj kak trapast dnevnik ali pa se v pismih bralcev prepiral s kakšnim butljem. In ko sem leta 2009 odprl profil na Facebooku, tega najprej nisem videl kot platformo, kjer bi lahko delil zapise. Ampak se je to nekako zgodilo, počasi in brez pravega namena. Kot se vse fajn stvari zgodijo.

Po nekaj objavljenih zapisih so me FB prijatelji začeli nagovarjati, da naj te svoje bedarije objavim še kje drugje. Sam, ker nisem bil niti malo v teh vodah, sploh nisem vedel, kje začeti. »Pošlji Crnkoviču na Fokus Pokus!« Ok, pa bom. Pošljem in Crni me je, sicer dokaj spodobnimi besedami, narahlo poslal u kurac. Če bi rekel, da nisem bil niti malo razočaran, bi se zdaj malo zlagal, ampak prehudo me pa ni prizadelo. V

redu, pač nisem za to, bom pa nadaljeval po *fejsu*. Ampak črv v meni je glodal naprej in poskusil sem še pri Jeanu. Tudi če zdaj gledam za nazaj, z bistveno boljšim tekstom. In ko sem dobil sporočilo z zgornjimi besedami, sem bil ful vesel. Ko mi je zraven še napisal, da bi rad kakšen tekst še za naslednje številke, sem se zagnal za tipkovnico kot penzionist, ko se odpre nova blagajna v Lidlu. Po gostilnah sem se hvalil, da zdaj bom pa tudi jaz kolumnist, in nasploh se mi je zdelo to jako nobel.

Tako da, dragi kralji in bralci Kraljev, to je vsa resnica. Lahko bi sicer zdaj flancal, da me je v to pisanje potegnila silna želja po pomoči brezdomnim, nora potreba po altruizmu in eno samo sočutje, ampak to ne bi bilo ravno res.

Čprav, Kralje sem pa bral že prej. In to bral, ne pa zgolj plačal časopisa in ga nato fuknil v prvi koš. Bral. Ker teksti tu so jebeni. Nekaj nas sicer je, ki smo *kao* »zunanji sodelavci« in šopamo kolumne. Trudimo se nasmejati bralstvo, jim ponuditi nekaj drugačnega, mogoče svežega, ampak o ulici nimamo blage veze. Ko pa prebereš kakšne zapise iz prve roke, ti gre pa skozi kosti. In ti ljudje in njihovi teksti so bistvo Kraljev. Sem pa blazno ponosen, da sem zraven. Ker za nek brezvezen časopis bi se mi zdelo, pa naj je videti to zdaj še tako domišljavo, za malo pisati. Resno.

Kralji tudi sprejemajo moj stil pisanja. Ker bi me »klasični« mediji bistveno bolj cenzurirali. Čprav Jean moje tekste malo spogleda, ven vseeno pride tisto in na tak način, kot sem želel povedati. Moja mami bi si tako in tako želela, da me pegla še bolj. Njej so všeč pisci, ki uporabljajo besede, kot sta »priobčil« in »dasiravno«. Jaz sem pa bolj *hardcore*. In hvala, ker mi to do neke mere tolerirate.

Za Kralje rad pišem in upam, da bom z vami še kar nekaj časa. Če me boste seveda hoteli. Če pa ne, pa brez težav izvedete klasičnega Crnija.

013
KRALJI
ULICE

TURE: NEVID(E)NA LJUBLJANA

Vodiči z izkušnjo brezdomstva vas ne popeljemo po znanih turističnih točkah, ampak vam ob skupnem raziskovanju mesta pokažemo drugo plat Ljubljane. Govorimo zgodbo o mestu, o sebi in o brezdomstvu. Vsak je svojo pot izbral sam.

Vodenje poteka v manjših skupinah, kar udeležencem omogoča varen prostor, kje lahko vprašajo tisto, kar jih že dolgo zanima, a si do sedaj niso upali. Vodiči vam bomo z veseljem pokazali skrite kotičke Ljubljane in z vami delili izkušnje iz prve roke.

Ture ustvarjamo v želji, da bi bile most, ki združuje svetove, znano z neznanim in skrito z odkritim. Preko zgodb

želimo mehčati stereotipe in kazati večplastnost brezdomstva in sorodnih pojavov. Drugačno raziskovanje mesta je zato izobraževanje v akciji, na ulici, v našem mestu. Ustvarjamo z namenom preventive, saj verjamemo, da deljenje osebne izkušnje lahko pripomore na poti k odgovornemu ravnanju z našimi življenjem.

»Klošarji smo zgodovina. Spremljajte nas, ki nismo bili vedno v žaru svobode in sreče, ampak smo zmeraj iskali pot do tega.« Taubi

»Nihče si srčno ne želi na cesto, le radovednost je tista, ki te povede, obdrži ali izpljune v drug svet.« Mare

Foto: arhiv KU

»Resnično močan moraš biti, če dolgo ostajaš v svetu omame. Resnično močan, močan moraš biti, da se zadržiš na meji normale.« Jasmina

»Kar ne vidiš, tega ne veš. Gremo skupaj na pot, kjer se je moje življenje dogajalo in spremenilo.« Tomi

KU

DNEVNI DISTRIBUCIJSKI CENTER S TERENSKIM DELOM ZA BREZDOMNE

Dnevni distribucijski center s terenskim delom za brezdomne deluje od leta 2006. Nastal je iz potrebe brezdomnih, da svoj čas preživljajo v varnem prostoru in ne na ulici. Je nizkopražni program, v katerega se lahko vključi vsak, ki je polnoleten in upošteva hišni red. Namen programa je omogočiti prostor za dnevno bivanje brezdomnih ter njihovo kakovostno in osmišljeno preživljanje časa, ponuditi prostor za konstruktivno reševanje osebnih stisk in problemov ter prostor za samorefleksijo preko druženja in vzpostavljanja osebnih in delovnih odnosov. K sodelovanju želimo pritegniti čim večje število brezdomnih, zato ponujamo različne programske vsebine, ki so dostopne posameznikom z različnimi stopnjami motivacije. V njegovem sklopu potekajo različne dejavnosti, v katere se lahko uporabniki vključijo po lastni želji: ustvarjanje in ponujanje cestnega časopisa Kralji ulice, umetnostne in športne delavnice, osnovna zdravstvena oskrba, svetovanje, psihosocialna pomoč, pomoč pri urejanju socialnega statusa, razdeljevanje sanitetnega materiala, itn. Obiskovalcem je na voljo tudi uporaba računalnika, interneta in telefona ter dostop do najrazličnejših informacij, ki jih potrebujejo. V našem Šik butiku se lahko preoblečejo in preobujejo. Občasno v dnevnem centru razdeljujemo tudi podarjene dobrine in humanitarno pomoč.

Foto: osebni arhiv

Ines Jaušovec Sodja: »Biti zaposlen na Kraljih pomeni, da si v enem dnevu soudeležen v toliko dogodkov in zgodb, kot jih večina ljudi (na srečo) ne doživi v svojem celotnem življenju.«

Foto: osebni arhiv

Katarina Rupar: »V tem svetu, kjer moramo biti vsi najboljši, je privilegij delati v službi, kjer je še tako majhen korak v pravo smer doživet kot velika zmaga. Lepo je prepoznavati te trenutke in se jih skupaj veseliti, še posebej zato, ker se večinoma srečujemo s težkimi življenjskimi situacijami.

Poleg tega se mi zdi svojevrstni privilegij tudi poimensko poznati ljudi, ki so tako zelo odrinjeni iz družbe in poslušati njihove zgodbe. Za konec pa sem ponosna, da s tako ekipo delam v organizaciji, kjer pri svojem delovanju ne zavzemamo pokroviteljske drže.«

Foto: arhiv KU

Senad Đogić: »Svojo službo obožujem, to je vsem jasno. V veselje mi je, da lahko ponudim ljudem prostor, kjer lahko zamenjajo svoja umazana oblačila. Noben dan ni enak drugemu in vsak ima svoj poseben čudež. Brez zajebancije!«

Foto: arhiv KU

Slavica Krajnc: »Pri Kraljih sem začela delati prek javnih del, čeprav sploh nisem vedela, kakšno delo bom opravljala. Prvi dan sem se znašla v precej čudnem okolju, drugi dan pa sem ugotovila, da okolje v bistvu sploh ni tako čudno in da so ljudje zelo zanimivi in se jih ni treba bati. Zdaj sem redno zaposlena že štiri leta in v službo hodim z največjim veseljem, saj so tudi vsi zaposleni zelo razumevali. Sploh mi ni hudega. Čez šest let se bom upokojila in moram reči, da si nisem nikoli mislila, da bom zaton svojih delovnih dni preživela v tako lepem okolju.«

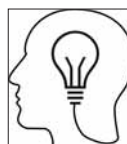
Foto: Jean Nikolić

Distribucija uličnega časopisa

Foto: osebni arhiv

Noemi Krese: »Sanjska služba, ki to ni in ki to bo, ko potrebe po naših storitvah ne bo več. Do takrat se pa bije boj proti družbenemu izključevanju in njegovim posledicam. Upam, da morda nekoč vzpostavimo ničelno toleranco do revščine, ekonomskega nasilja in prekarnosti. Ves smisel našega dela vidim v dajanju kančka dostojanstva, če smo že ljudi na robu kot družba in država pustili na cedilu.«

GDJ

Jure Zebec: »Na Kraljih ulice srečaš najbolj zanimive face. Slaba stran tega je, da mnoge srečaš zadnjič.«

Foto: osebni arhiv

Matjaž Oven: »Dinamikaaa, nikoli ni dolgčas, ni nesmiselnega svaljanja v pisarni in brezcilnega buljenja v ekran. Veliko ljudi poznam že od prej. Že od diplome sem si zares želel delati samo na Kraljih. Minilo je kar nekaj let ... in želja se mi je izpolnila. Tukaj si želim delati do penzije.«

Foto: Jean Nikolić

Tine Drašak, prostovoljec in študent socialnega dela: »Prostovoljno delo z uživalci prepovedanih drog name deluje terapevtsko, saj sem se že ob prvih stikih z njimi rešil negativnih čustev, ki sem jih čutil do odvisnikov. Ta so že mejila na sovraštvo. Delo na Kraljih dopušča precejšnjo svobodo in morda celo avtonomijo, kar pomeni, da lahko uporabnikom resnično in hitro pomagaš. Vse je prilagojeno njihovim individualnim zmožnostim in potrebam. Po svojih dosedanjih izkušnjah s podobnimi organizacijami ocenjujem, da so pri svojem delu zaradi tega najbolj učinkoviti.«

Foto: osebni arhiv

Tim Bučar, prostovoljec: Za Kralje ulice sem slišal naključno. Nato sem pisal na njihov elektronski naslov, če bi lahko imeli z mano intervju v zvezi z zbiranjem odpadnega papirja, izkupiček pa bom namenil delovnim terapijam. Že med samim intervjujem sem se odločil, da začnem peči palačinke v prostorih dnevnega centra. Vsakič sem toplo sprejet in tudi zelo hvaležni so, da prihajam. To delam zato, da jim polepšam turobne dni, da bi vsaj za trenutek lahko odmislili svoje težave in tegobe.«

Vtisi obiskovalcev in obiskovalk:

Severina: »Sprva nisem bila povsem prepričana, če bi se oglasila na Kraljih zaradi pomoči. Ko pa sem se za ta korak odločila, sem bila zadovoljno presenečena. Način, s katerim so mi pomagali, ko sem potrebovala pomoč, je bil zelo človeški. Vesela sem, da obstajajo takšni ljudje, ki so pripravljeni pomagati, zato se jim iskreno zahvaljujem.«

Srečko P.: »Ni več dejavnosti, kot denimo izlet na Primorsko ali nabiranje gob. Nihče nič več ne zrihta, manj je donacij. Premalo zunanjih ljudi se povabi, npr. zdravnikov.«

Axl Rose: »Kralji so zakon. Vsak teden nogomet in ping pong, občasno hribi, plavanje, smučanje v Kranjski Gori ... Všeč mi je tudi, da imajo kaj dobrega za pojest (Kuha ulica, Timove palačinke) in da so do mene korektni. Chris je naš kapetan in je najboljši nogometaš na svetu.«

Damjan: »Razmišljam, kako hitro beži čas. Mineva že deseto leto, odkar sem se včlanil v Kralje ulice, ki so mi omogočile, da se naučim ustrezno ponujati časopis. To še zdaleč ni vse, kajti Kralji ulice so mi nudile celostno pomoč in spremstvo, kadar koli nisem zmozel sam urejati zadev, predvsem glede zdravstvenih težav, stanovanjske stiske in težkega gmotnega stanja. S pomočjo Kraljev ulice oziroma ključnih delavcev_k smo korak za korakom reševali različne težave in jih tudi uspešno rešili. Na tem mestu naj se vam, Kralji ulice, zahvalim za vso pomoč. Všeč mi je glasbena delavnica, še posebej pa likovna. Ko so mi Kralji ponudili, da bi postal vodja likovne delavnice, sem to z veseljem sprejel, saj že od rosnih let rad rišem in ustvarjam. Ob tej priložnosti naj pohvalim tudi vse tiste ljudi, ki ste mi pomagali prebroditi finančno stisko. Hvala in srečno.«

Čuri: »V DC Kralji ulice zahajam relativno pogosto. Zakaj? Sem v situaciji, ki me sili, da uporabljam storitve, ki jih ponuja center. Od tistih najosnovnejših, kot so uporaba WC-ja, toplega lončka kave ali čaja v mrzlih zimskih dneh, uporaba računalnika, polnjenje telefona, pridobiti kako spodnje perilo ali obutev iz garderobe. Potem so še tiste redkejšje, a enako pomembne stvari, od urejanja zdravniških storitev, uradnih do poslovnih stvari. Čeprav sem jaz sam, tako kot večina uporabnikov DC-ja, predstavnik najnižjega družbenega razreda, pa center ponuja tudi nekaj stvari za osebnostno rast, ki jih rad uporabljam. Te stvari pa so polna omara zanimivih knjig, razni ogledi galerij, predstav, filmov in, meni najljubša dejavnost, šahovski krožek, v katerem se je moje poznavanje šahovske igre precej poglobilo. Ob tem pa dalj časa pišem tudi za cestni časopis Kralji ulice.«

Iva Tisa: »Vabim ljudi, ki imajo nizke dohodke, da se nam pridružijo pri ponujanju cestnega časopisa na mrzli ulici in si tako dvignejo življenjski standard.«

M. Marn: »Na splošno se mi zdijo Kralji zelo v redu. Mogoče jih ne sprejemajo vsi, so pa odzivi večinoma zelo dobri, a tudi kakšen negativen komentar ne izostane. Marsikdo zelo pohvali vsebino časopisa. Še posebej Terezo Vuk, ki je po mnenju bralcev in bralk dobra piska. Ponujam jih predvsem zaradi ljudi, da ohranjam socialne stike, in seveda tudi zaradi denarja. Imam občutek, da so me na mojem prodajnem placu na Rakovniku oz. Rudniku ljudje dobro sprejeli.«

Foto: Tine Drašak

Previjanje ran na terenu

015
KRALJI
ULICE

Dejan Sony: »Ne bi se rad hvalil s tem, da sem bil fotografiran za prvo številko Kraljev ulice z revijo Moj dom v roki, ampak tako je bilo. Od samega začetka sem sodeloval z ustanovitelji, čeprav sem imel takrat drugo delo in Kraljev nisem prodajal. Zamenjal sem približno 20 različnih služb, nazadnje sem delal v Revozu. So mi pa na Kraljih npr. povedali, da lahko dobim bivalno enoto. No, sedaj jo imam in čakam na neprofitno stanovanje. Prej nisem vedel nič in sem se selil po celi Ljubljani sem ter tja. Imam sina in dve hčeri in hvala bogu, da se znajdejo bolje kot jaz. Vsaka jim čast. Zdaj odplačujem dolgove z delom v splošno korist. Pridno pospravljam in pomagam v dnevnem centru, tudi s kakšnimi nasveti in sugestijami. Mislim, da me pozna cela Ljubljana (vsaj na videz), čeprav nisem filmski igralec. Lepo se imejte. Če je človek dober, potem se tudi za njega vse lahko dobro konča.«

Kaja Povše: »Ko sem se odločila priti k vam, ste mi takoj priskočili na pomoč pri reševanju mojih težav. Začela sem ponujati časopis Kralji ulice in sprva mi je šlo zelo dobro, sedaj pa mi na rajonu, kjer ponujam, nekateri preprečujejo prodajo. Prodaja časopisa mi je pomembna, saj je to moj preživetveni dodatek. Imam kar veliko stalnih strank, s katerimi sem spletla močnejše socialne vezi. Imam občutek, da me ljudje spoštujejo in mi radi pomagajo. V dnevnem centru me vedno zelo lepo sprejme Kata, zato ji preko tega zapisa pošiljam objem. Tu si lahko postrežem s kavo, pecivom, obleko, obutvijo in še marsikaj lahko uredim. Sem vesela, da sem spoznala to organizacijo, ki mi omogoča boljše življenje.«

Dejan Benkič Ra: »Radi si zatiskamo oči pred tem, kaj se dogaja na ulici, zato verjamem, da je ljudem brati Kralje lahko neprijetno. Med drugim jih ponujam tudi zato, da gredo te zgodbe v javnost in da ljudje dobijo vpogled v dejansko stanje. Kralji ulice se mi zdijo poštena organizacija. Tu dobim zelo kakovostna oblačila, saj mi je pomembno, da sem lepo oblečen. Odnos zaposlenih do nas je korekten. Tiste, ki delajo štal, izločijo, da bi nas zaščitili.«

Matjaž: »Vse je zanič, lasje mi grejo pokonci, ko stopim skozi vrata. Če ne bi bilo vas, mene več ne bi bilo.«

PROGRAM NASTANITVENE PODPORE

Program »Individualizirana in celovita nastanitvena podpora brezdomnim« (angl. resettlement) smo začeli razvijati leta 2008. V tem času smo program razvijali in dopolnjevali glede na zaznane in izražene potrebe naših uporabnikov ter glede na razpoložljive možnosti, povezane s financiranjem.

Program obsega vzpostavljanje novih nastanitvenih možnosti ter pripravo ljudi za prehod iz bivanja na cesti v samostojno bivanje. Društvo ima v našem 12 stanovanjskih enot (za največ 33 oseb), v katerih določeno obdobje bivajo osebe, ki nimajo varne in ustrezne nastanitve ter za njeno pridobitev in ohranitev potrebujejo celovito strokovno podporo.

Namen bivanja v programu je, da si osebe v tem obdobju z ustrezno strokovno podporo urejajo in izboljšajo pogoje svojega življenja, v večji meri dosegajo cilje, ki si jih same zastavijo, ter da se po tem obdobju v čim večji meri bivalno osamosvojijo oziroma kakovostneje obvladujejo svoje življenje.

Individualni razgovori s kandidati za vključitev v program potekajo vsak petek od 10.30 do 12.00 v prostorih dnevnega centra na Pražakovi 6 v Ljubljani. Bivanje v programu je časovno omejeno – praviloma vključitev v program traja 18 mesecev ter predvideva mesečni finančni prispevek za bivanje. Program žal ne omogoča zasilnega nastanjanja ljudi ali družin (oseb, ki nemudoma potrebujejo nastanitev).

foto: arhiv KU

Maja Kozar: »Na društvo Kralji ulice sem prišla leta 2006, takoj po zaključku študija, polna mladostne zagnanosti in zagona. Intenzivna leta na društvu so me globoko zaznamovala ter strokovno in osebno izoblikovala. Delo na Društvu Kralji ulice vključuje neposredni vpogled v kompleksnost človeškega izkustva – na eni strani bolečine zaradi vsega slabega, ki smo ga človeška bitja zmožna povzročiti drug drugemu, ter na drugi strani silovite moči, ki jo ima skupnost pri celjenju in omogočanju novih priložnosti. Hvaležna sem za privilegij delati v timu izjemnih in predanih ljudi s podobnimi vrednotami in skupno vizijo. V takšni skupnosti je, ne glede na to, kako intenzivno in včasih težko je delo, veliko lažje ohraniti zagon in predanost. Ponosna sem, da nam po vseh teh letih in ne glede na vsa družbena dogajanja uspeva uresničevati prvotni namen: zagovarjati in poskrbeti za najbolj izključene in ranljive.«

foto: Jean Nikolić

Irena Bilčič: »Službo na Kraljih ulice sem si goreče želela. Po petih letih dela še vedno mislim, da je to služba zame. Opravljam delo, ki je raznoliko, polno izzivov in priložnosti za osebni razvoj. Na tem delovnem mestu sem lahko socialna pedagoginja in lahko delam z ljudmi za ljudi.

Čeprav se vsakodnevno srečujem z veliko izzivi, v svojem delu vidim smisel, in to me napolnjuje in osrečuje. Ko se ozrem nazaj, vidim, da moj trud ni bil zaman. Služba mi ponuja veliko svobode in priložnosti, da vsak mesec dopolnjujem svoja znanja in veščine, kar bogati moje življenje.«

foto: osebni arhiv

Maša Piskule: »Sama sem še na začetku svoje kariere poti, zato je delo v takšni organizaciji, kot so Kralji ulice, zame dobra popotnica za prihodnost. Ne samo da se naučim veliko o drugih ljudeh, naučim se veliko tudi o sami sebi, saj je moja cona udobja ves čas na preizkušnji.«

foto: arhiv KU

Katarina Slukan: »Delo na Kraljih je ena tistih služb, ko imaš stik z najbolj pretresljivimi platmi človeškega življenja. In vendar imaš občutek, da si se prej kot v temačnih tragedijah znašel v pestri paleti različnih filmskih žanrov, od kriminalk, situacijskih komedij do znanstvene fantastike ali življenjskih zgodb, ki ti topijo srce. Ob tem delu se nikakor ne morem načuditi, kako kreativna sila je človeški gon po preživetju.«

foto: arhiv KU

Rok Pibernik: »Lahko rečem samo, da je delo na Kraljih zelo pestro.«

Bobi: »Pred vstopom v nastanitveni program sem približno tri leta živel na ulici. In po nekaj nasvetih Tine in Katje iz Stigme sem se odločil in začel hoditi na sestanke vsak petek. Ko sem se vselil, mi ni bilo žal, da sem vztrajal, dokler se ni sprostilo prosto mesto zame. Izčrpan od ulice sem bil najsrečnejši človek na planetu, ko sem dobil svoj prostor. Lahko sem se odmaknil od vsega in vseh pod svoj košček strehe nad glavo, v svojo posteljo. Vse v hiši mi je bilo všeč, tudi to, da sem se moral učiti imeti nek zdrav odnos s cimri, da moram biti pozoren do drugih, gledati, da v hiši nisem sam, se kdaj prilagoditi, v kakšni situaciji s cimri tudi kdaj popustiti, na kak način iskati svoj prav, da sem korekten in spoštljiv. V letu in pol sem s pomočjo zaposlenih uredil veliko stvari, kar se tiče sodišč, opravljanja del v splošno družbeno korist, zdravljenja hepatitisa C. Izboljšal sem odnose z družino, uspešno abstiniram od heroina že leto in pol in še kaj bi se našlo, za kar se lahko zahvalim zaposlenim na Kraljih ulice. Sploh pa puncam iz nastanitvenega programa za njihovo podporo. Program se da zelo koristno izkoristiti za prihodnost, če je volja, kar bi pred zaključkom programa toplo priporočal vsem, ki še pridejo.«

Dajana in Matjaž: »V programu živiva že leto in pol. Pred tem sva živela na cesti. V preteklosti sva spala tudi v knjižnici, podhodu Plave lagune, baraki (dokler je niso podrli). Obljubljenega stanovanja nisva nikoli dobila. Sva upokojenca s 40 in 42,5 leta delovne dobe. S stanovanjem pri Kraljih sva zadovoljna. S sosedi smo imeli nekaj konfliktov, smo jih pa tudi razrešili. Za novo leto smo s sosedi nazdravili na srečnega pa zdravega. V letu 2023 si najbolj želiva stanovanja, v katerem bi lahko normalno živela. Po zaključenem programu bova še naprej hodila na Kralje, saj imava tam veliko prijateljev. Na njih naju najbolj veže prijateljstvo, tam sva vedno dobrodošla in se dobro nasmejiva.«

Gašper P.: »Wohoooo, *resettlement!* Wuhuhuhu, ja, tako! Dejansko so me Kralji potegnili z ulice, vendarle pa ogromno pomagali, da sem se spremenil od časov ulice. Že takrat, ko sem spal zunaj, sem imel njihovo podporo, kasneje pa sploh, ko sem dobil sobo v njihovem stanovanju. Iz vsega srca se delavkam in delavcem zahvaljujem za vse dobro in za vso pomoč in podporo. Zaradi *resettlementa* se mi uspeva postaviti na noge, dosegati svoje zastavljene cilje ... Edina težava nastanitvenega programa je, da nikoli ne veš, koga boš dobil za cimra. Veliko uporabnikov namreč pride v stanovanje pod velikim vplivom ceste in se

nekako niso 'sposobni' takoj vključiti nazaj v 'normalno' funkcioniranje. S tem mislim predvsem na higieno, čiščenje in omamljanje. In seveda na pravilo, da v stanovanju nisi sam, temveč ga deliš še z nekom. Naš program traja 18 mesecev, če se ne motim. Vse te mesece se plačuje najemnina, ki je na začetku nizka, potem pa se viša, bolj ko se človek stabilizira. Namen je tudi nekakšno varčevanje, da ima ob zaključku programa oseba nekaj evrov za nadaljnje bivanje. Mislim, da bi program lahko trajal bistveno dlje, dokler ne bi bil vsak uporabnik 100-odstoten, da bo našel sigurno nastanitev. To je moje osebno mnenje. Jaz moram žal aprila zaključiti program. Bivalno enoto Javnega stanovanjskega sklada MOL pa bom dobil šele čez leto ali leto in pol. Člani in članice, če ste ali boste v tem programu: Izkoristite ga in vso pomoč, ki jo nudi, da pridete na boljše. Saj za to pa se gre vse skupaj!

P. S. Iščem enoposteljno sobo za fer najemnino. Sem reden plačnik in vzdržujem higieno stanovanja. Ponudbe prosim na telefon: 030 323 456 ali e-mail: irena.bilcic@kraljiulice.org. Hvala!«

Pero aka Maha: »Leta 2019 sem izgubil očeta, kar me je zelo zaznamovalo. Z mamo sva nekako shajala, ampak potem sem, ne po svoji krivdi, na poti na razgovor za službo doživel prometno nesrečo. Od tega dogodka se je moje življenje ful spremenilo. Bil sem zelo histeričen, živčen. Videl sem, da se mi ponavljajo prigode iz preteklosti, ko so hoteli, da izdajam ljudi, ki preprodajajo, kar je meni skregano z logiko. Vse te stvari so me skurile, odprle so se stare, zaceljene rane. Ven je udarila živčnost. Niti mama niti jaz nisva mogla shajati. V Šentu sem potem delal kot prostovoljec, kar sem zelo rad počel. Ko sem bil na ulici, sem se moral drogirati, da sem dobil tisto eno toplino. Droga je nekako tvoj partner. Partnerja imaš pa dva – drogo in abstinenčno krizo, ki pa je bolj slaba prijateljica. Kaj je meni dal nastanitveni program? Tako bom rekel: najprej sploh nisem vedel, da obstaja. Potem so mi na Metelkovi povedali za ta program, pa tudi Kata s Kraljev je prišla na teren in me povabila. Kljub temu, da sem bil na ulici, imel prazen telefon, bil brez ure, mi je uspelo čisto vsak petek ob 10.30 priti na Kralje na sestanek, kjer smo se pogovarjali o vselitvi. Moram reči, da sem kar hitro dobil tole sobo. Ko me je Irena prvič pripeljala vanjo, sem se počutil, kot da sem prišel na Mars. Nisem mogel verjeti. Prižgal sem si lahko svojo televizijo. Dobil sem svoj dom. Težko mi je, ker bo programa kmalu konec in ne vem, kam bom šel potem. Leto 2023 prinaša nove izzive, eden od teh je selitev. To me zelo ubija in skrbi. *Resettlement* je zelo dobra zadeva. Kljub temu da sem v eni čudni depresiji, sem pa tudi dosegel ene cilje. Sklenil sem premirje z mamo in sestro, ki sta me prišli v stanovanje za novo leto tudi obiskat.«

Lolek Bolek: »Kralji so me rešili z ulice in mi dali novo upanje, da lahko živim normalno kot vsak človek. Dobro je to, da šparamo denar za naprej, ko bomo šli iz programa, in si bomo lahko najeli sobo in živeli dostojno življenje. Upam, da bomo vsi trije s sostanovalci dobili sobo in bomo srečni. In da ne bomo pristali na cesti, saj smo vsi že prestari za to, da bi bili spet na ulici. Poleg tega je letos umrlo dosti ljudi z ulice in se človek zamisli, kako naj sploh funkcionira. Jaz sem se odločil, da bom začel iskati sobo dva, tri mesece, preden bo konec programa. In upam, da bom zase našel nekaj primernege. Najboljši del *resettlementa*, poleg tega, da imam sobo, so socialne delavke, ki nas imajo čez in se res zelo trudijo, da nam pomagajo. Če hočeš vzpostaviti normalno življenje, ga lahko. Vse je odvisno od tebe, boš sprejel pravila v programu ali boš šel nazaj na ulico.«

Foto: Aleš Kartal

Robert Ž.: »V bistvu sem se s Kralji ulice povezal, ko sem odsedel zadnjo zaporno kazen. Uporabljal sem droge, in ker so droge drage, sem kradel ... Začarani krog. Kralji ulice mi ogromno pomagajo, gotovo pa sem korak naprej naredil sam, saj sem nehal jemati kokain in heroin na najbolj agresiven način, intravenozno. Najbrž vas zanima, kakšne vrste pomoči nudijo Kralji ulice: vsakršne. Hodimo v gore, igramo ping pong, ponujamo časopis, imamo različne delavnice in tudi individualne pogovore. Da ne omenjam, da te tudi v zaporu ne pustijo samega. Sobo si v njihovem nastanitvenem programu, kjer trenutno živim, plačam, če pa še kaj našparaš za bivanje po programu, je to prva liga. Člani Kraljev ulice, ki smo aktivno vključeni, pri selitvah, čiščenju in še marsičem drugem pomagamo osebam, ki same ne morejo vsega postoriti. Nekatere imajo tudi psihične težave. Kar koli kdo od nas zna, pride prav, saj je sicer tovrstno delo treba krepko plačati, tako pa gre denar tja, kjer ga osebe bolj potrebujejo. No, na tak način se jaz udingam prostovoljstvu in pomagam drugim. Delo mi ni odveč, sicer pa tudi redno pišem članke za časopis Kralji ulice. Pišem kar rad, saj sem v življenju ogromno prebral in mi besedišče ter slovnica tako ali drugače ne delata težav. Tako jaz doživljam Kralje ulice in tako oni pomagajo meni. Zato vsem kraljem in kraljicam želim srečno in zdravja polno 2023.«

Klavdija: »Stara sem 42 let in imam štiriletnega sina. Kralje ulice sem spoznala leta 2009, ko sem pristala v Ljubljani na cesti. Leta 2014 sem se vključila v njihov nastanitveni program, ker sem se želela postaviti na noge. Imam tudi osemletno psičko Venus, ki mi je zelo pomagala pri tem, da sem danes samostojna. Leta 2018 aprila sem ponovno vstopila v nastanitveni program, ker sem zanosila, in s sinom še danes živiva pri njih, kajti čakam na neprofitno stanovanje. Moram pa priznati, da če ne bi bilo njih, je vprašanje, če bi bil sin danes z menoj. Njihov program je zelo dober, saj pomaga vsem, ki si želijo ponovno ustvariti normalno življenje. Meni osebno je zelo pomagal, saj sem se rešila ulice in droge ter zaživela človeka vredno življenje. Zdaj vodim ture po nevidnih delih Ljubljane. Govorim zgodbo o mestu, o sebi in o brezdomstvu. Pri njih opravljam tudi prostovoljno delo, zaradi katerega dobim dodatnih 100 evrov na mesec. In meni to zelo veliko pomeni. Zahvaljujem se Kraljem ulice, saj zaradi njih danes živim normalno življenje. Hvaležna sem za vso njihovo podporo in pomoč. Vsak se lahko vpraša, če ne bi bilo Kraljev, kje in kako bi danes živel, saj vsakemu, ki si tega želi, priskočijo na pomoč.«

»ANTIDeložACIJSKI« PROGRAM

Društvo Kralji ulice je marca 2014 začelo v sodelovanju z Javnim stanovanjskim skladom Mestne občine Ljubljana izvajati program z uradnim imenom »Preprečevanje deložacij in krepitev moči za ohranjanje obstoječih nastanitvev«, leto pozneje pa smo uspešno pridobili tudi sredstva Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za izvajanje omenjenega programa. »Antideložacijski program«, kot se izvaja v društvu Kralji ulice, je logična posledica večletnega razvoja prakse, konceptov in medinstitucionalnega sodelovanja med društvom in Javnim stanovanjskim skladom Mestne občine Ljubljana. Po eni strani pomeni večjo formalizacijo prejšnje nespecifične nastanitvene podpore, po drugi strani pa vnos manj formalnih socialnodelavskih in socialnopedagoških pristopov v prakso dela z najemniki bivalnih enot in neprofitnih stanovanj v Ljubljani. Je primer uresničevanja preventivnega načela na področju brezdomstva oziroma večkratno izključenih in ranljivih skupin prebivalstva. Poudarek je na terenskem delu oziroma življenjskem prostoru stanovalcev in stanovalk ter fleksibilnosti podpornega dela. Z Javnim stanovanjskim skladom Mestne občine Ljubljana smo razvili precej tesno sodelovanje, saj skušamo doseči isti cilj (ali vsaj zelo podobne cilje) – preprečevati brezdomstvo oziroma omogočiti ljudem dostop do čim varnejše in trajnejše nastanitve.

Foto: arhiv KU

Hana Košan: »Na Kralje sem prišla še kot študentka, prostovoljka. Vključila sem se v gledališko skupino, kjer smo raziskovali svoje osebne svetove in jih povezali v skupno zgodbo. Takrat si nisem mislila, da bom čez dobro desetletje predsednica društva, četudi sem si silno želela, da bi enkrat imela redno zaposlitev na društvu. Priznam, da se mi je to zdela sanjska služba: sprejemajoči in podporni tim ljudi, ki nikoli ne obupa, čeprav je situacija včasih skorajda brezizhodna. Iskanje vedno novih poti in praks, ki bi nekomu lahko olajšale življenje, ter opozarjanje na družbene in sistemske krivice oz. pomanjkljivosti je tisto, zaradi česar še vedno ostajam tukaj, na društvu.«

Foto: osebni arhiv

Maruša Ivančič: »Kot zaposlena na Kraljih ulice sem en dan socialna delavka, en dan prevoznica, en dan čistilka, en dan tekstopiska, en dan motivatorica, en dan gorska vodnica, en dan hišnica in en dan oskrbovalka pasjih krempljev. Ne glede na to, ali so dnevi črni ali svetli, mi vse, kar počnem, daje občutek, da sem živa jaz in da je živ svet okoli mene (izjema je vnašanje podatkov v bazo, op.).«

Foto: osebni arhiv

Katja Muršič: »Zakaj rada počnem to, kar počnem? Delo v programu preprečevanja deložacij je zanimiva mešanica pisarniškega dela in dela z ljudmi, kar je super. Všeč mi je, da sem pri svojem delu lahko ustvarjalna, iznajdljiva in svobodna in da noben delovni dan ni enak prejšnjemu. Rada imam tudi dejstvo, da smo z zaposlenimi in uporabniki iz preostalih programov dobro povezani, tako da se lahko v stiski vedno na koga obrneš – ali kot zaposlen ali kot uporabnik, nikoli nisi sam.«

NE: »Časopis Kralji ulice ponujam od 18. leta in pol. Tako pridem do kar lepega dela dohodka, da lahko dostojno preživim. Če bi prej vedel, da se da na Kraljih ulice tudi shranjevati denar, bi bilo marsikaj drugače. Maruša mi teži, a ji vseeno hvala, ker je preprečila mojo deložacijo (smeh).«

MB: »Bil je deževen pomladni dan, ko sem dobila pošto iz JSS o odstopu od najema pogodbe zaradi neplačila in drugih zadev, ki najemnikom niso dovoljene, kot denimo skladiščenje v stanovanju. Še isti dan se napotim do gospe, ki vodi moj primer, in mi da še eno zadnjo šanso pred deložacijo. A ne samo to. Ponudila mi je tudi pomoč socialne delavke Kraljev ulice, gdč. Katje, ki je takoj stopila v stik z mano in se lotila pomoči pri reševanju mojih težav. Zelo kmalu sva se dogovorili za obisk pri meni in naredili načrt, ki pa zaradi mojega slabega zdravstvenega stanja ni bil vedno zeleno izpolnjen. A ona ni obupala, pomagala mi je pri reševanju situacije, kot je zaprtje oziroma stečaj firme. In s tem se mi je odvalil velik kamen z ramen, saj sem bila s tem upravičena do določenih transferjev CSD ja. Ko mi je sodelovanje in reševanje težav predstavljalo dodatno stisko, je bila vedno na razpolago. S svojo sposobnostjo in strokovnostjo – tu moram izpostaviti, da sem jo ves čas doživljala kot žensko in človeka, ki je v prvi vrsti skrbela, da se rešim firme in pridem do dodatnega finančnega vira, varstvenega dodatka. Bila je ob meni in z mano vedno, ko sem jo rabila, ni se pa vsiljevala. Z veliko razumevanja, spoštovanja in potrpljenja se stvari nekako urejajo. Katja s Kraljev ulice je bila ves čas moja bergla in nisem dobila občutka, da je nad mano kdaj obupala. Čutila sem, da je bila malo presenečena ali morda jezna, ko česa, kar sva se zmenili, nisem naredila, ampak ni nikoli odstopila ali mi zavrnila pomoči. Ta izkušnja in pomoč sta me dejansko ves čas reševali, saj je bila ravno ona tista, ki se je med tem časom namesto mene oziroma meni v pomoč pogovarjala z ustanovami in skladom, da sva dosegli uspeh. Vem, da sem jo včasih razočarala, ker je dala maksimalno od sebe, da bi obdržala stanovanje, meni zaradi bolezni in slabega počutja ni vedno uspevalo. Ko sem trkala na vrata CSD ja, pod katerega spadam, nisem bila slišana, čutila sem se ponižano in grobo razžaljeno. Kar verjeti nisem mogla, da je to lahko res. Katjo sem po par mesecih dela z mano zelo dobro spoznala. Moja izkušnja s sodelovanjem in pomočjo Kraljev ulice in Katje, če lahko ocenim od 1 (najslabše) in 10 (najboljše), je devetka. Čista desetka pač ne, saj me je zmotilo, ko sem ji kritizirala odnos CSD-ja do mene, da sem od nje dobila občutek, da se motim. Ne. Ne motim se. Moji zadnji psihološki testi kažejo prostorsko in časovno v mejah normalnega, in to bo držalo. Tako sem prepričana, da brez pomoči JSS MOL in sodelovanja s Katjo po svoji izmučenosti, izgorelosti in izčrpanosti tega ne bi zmogla. Ji sicer nikoli nisem omenila, ampak sem bila tako na koncu, da sem pomislila tudi na najhujše, ker je bilo vsega preveč na pristojnem CSD-ju. Strokovno delo ji ni zameglilo uma, da je bila prvo človek in ženska in je vedela, da dejansko rešuje eno družino. Morda se kot dokaj mlada strokovna delavka še ni zavedala, kako pomembno vlogo je izpeljala v tem primeru, in za to sem ji tako hvaležna, čeprav bo ona verjetno mislila, da je samo opravljala svoje delo. Ja, ga je, ampak v mejah zakonov, zagotovo pa jih ni kršila.

Moja želja je, da še naprej dela kot človek in šele nato kot socialna delavka, seveda v okviru zakonov. V življenju bodo še mnoge družine ali posamezniki potrebni njene pomoči in sodelovanja in vem, da bo k vsakemu pristopila po svojih najboljših močeh.«

Izbrisana: »Kralje resnično vidim v lepi luči, na Knobleharjevi so pogosto prisotni. Uredijo, kolikor lahko, ne morejo pa vsega, ker so ljudje neposlušni. Drugače pa sem jim zelo hvaležna za vse, kadar koli se lahko obrnemo nanje. Pozdravljam vse bralce, ki časopis berejo. Berite čim več in preberite celo, saj je vse, kar tam piše, resnična vsakodnevna ljudi, ki jim Kralji ulice pomagajo.«

DB: »Katja, čuda ste mi pomagali na Kraljih. Živel sem v bivalni enoti in po letih čakanja sem dobil neprofitno stanovanje, ki sem ga skorajda zavrnil. Skrbelo me je, saj nisem imel nikogar, ki bi ga lahko prosil za pomoč pri selitvi in opremljanju stanovanja. Na srečo so mi Kralji pravočasno ponudili pomoč, tako da sem stanovanje sprejel in sem zdaj zelo srečen. Kot sem rekel, pomagali so mi pri selitvi, pri opreml, lahko jih vedno pokličem – ko se mi kaj pokvari, ko dobim kako pošto, pa je ne razumem. Katja mi pomaga še pri urejanju vseh mogočih dokumentov.«

Žanet in Zlatko: »Pri Kraljih so samo dobre stvari, slabih ni. Super je, Maruša pomaga povsod, kjer lahko – glede hrane, veterinarja, otrok, peljali so jih tudi na tabor ... Preden nas je s tem seznanil stanovanjski sklad, sploh nisva vedela, da društvo počne toliko različnih zadev, poznala sva samo časopis.«

Sedežna: »Maruša je super. Pomaga mi z zdravniki, s policijo, s sodiščem, s položnicami ... z vsem. Pomaga ljudem in vsi bi se morali zgledovati po njej. Tudi preostala ekipa je super in najlepša jim hvala, ker lahko ponujam Kralje ulice.«

AS AKI: »Mislim sem, da so Kralji ulice le cajtni za tiste, ki so brez prenočišča. Največ prodajalcev sem spoznala v Kosezah in na Celovski. Včasih ga kupim ali pa prodajalcu dam vsaj drobiž. V časopisu sem prebrala, da Maruša vodi tudi pohodniško skupino ... Pridni ste, hudirja! Nisem vedela, da počnete toliko stvari.«

IZI D'OR: »S Kralji ulice sem povezan več kot šest let, s skupino Slišanje glasov pa malo manj. V skupino me je privedla intuicija – slišal sem jih iz četrte dimenzije (smeh)! Vključil sem se, ker smo iste krvne skupine. Sodelovanje z Marušo je toplokrvno (smeh), sva na isti valovni dolžini, pomaga mi že s tem, da obstaja, taka, kakršna je. Je moja srčna čakra. Odganja tesnobo samotarstva. Sicer nisem človek, ki bi prosil za pomoč. Časopis poznam že od njegovega začetka, preberem vsako številko. Lahko bi bil daljši. Nov literarni dodatek se mi dopade. Zadnja številka je sploh super: veliko žensk je pisalo! Prispevki so brihtni, duhoviti, aktivni, aktualni, empatični.«

Asija Solaković: »Moj angel varuh je bila Katja. Rešila me je, da me niso deložirali. Leta in leta sem se po ločitvi borila, socialna pomoč je bila premalo. Grožnje s tožbo, izvršbe, sin s hudo depresijo, jaz nisem mogla spati, imela sem konstantne glavobole, jedla sem veliko tablet ... Najprej sem spoznala Hano. Ko je šla na drugo funkcijo, pa mi je predstavila Katjo. V enem letu mi je uspelo. Pomagale so mi (in mi še) tudi druge organizacije, a z nobeno nimam tako celostne in intenzivne izkušnje kot s Kralji, res jim je mar za človeka. Katja je rekla, da lahko napišem anonimno, a nočem. Garala sem 35 let, da si prislužim dostojno penzijo, a je realnost žalostna. Pokojnina je daleč od dostojne. Nisem naredila nič narobe, zato niti nočem biti anonimna. Tako sramoto od države je naredil nekdo drug, ne jaz.«

EK: »Katjo sem spoznal v težki situaciji. Kralje mi je priporočila Nermina s stanovanjskega sklada. Pomagala mi je pri raznih zadevah, tako pri reševanju mojih finančnih težav kot pri pridobivanju subvencije za stanovanje. Dihala mi je za vrat, da bi pravočasno vložil zahteve za varstveni dodatek in socialno pomoč pa še za kup drugih dokumentov. Zelo mi je pomagala, izvlekla me je iz brezna. Živim s sinom Emilom, ki je star 15 let. Sem njegov edini skrbnik. Zahvaljujem se Katji, saj je vedno naša rešitev in znala svetovati.«

Mimoidoča: »Odkar sem začela sodelovati z vašim društvom, sem spoznala veliko novega. O vas imam res zelo dobro mnenje, saj ste vsi zelo srčni in skrbni do ljudi, česar dandanes manjka v družbi. Lepo je videti, da člane vašega društva nekdo ščiti in stoji ob njih. Med prazniki sem precej opazovala ljudi okoli sebe – tako bogate kot revne. Pomislila sem, da z obdarovanjem, okraševanjem dnevnega centra in podobnimi gestami pomagate nekako izenačiti ta dva pola, saj ste se zelo trudili za praznike razveseliti tudi tiste, ki si marsičesa ne morejo privoščiti. Nasploh bi kot najpomembnejši element vašega dela poudarila vaš odnos do članov, s katerim vzbujate voljo do življenja in upanje. Šele potem pridejo vse druge stvari: pomoč pri nujni bivalni opreml, prehranski paketi in podobno. Nisem vedela, da se Kralji ulice ukvarjajo s toliko stvarmi, poznala sem le časopis, za katerega sem pred kratkim tudi sama prispevala zgodbo, ki sem jo že dolgo želela podeliti. Zelo sem vesela, da sem spoznala Kralje ulice, in čeprav sem se za zdaj izkopala iz težav, bom še naprej ostajala v stiku z vami.«

ED: »Imam najboljše mnenje o Kraljih. Ful so mi pomagali. Bila sem v veliki stiski, dali so mi voljo do življenja. Zahvaljujem se vsem, a najbolj svoji lepotic Katji. Najprijaznejša oseba na svetu. Ne vem ... če nje ne bi bilo, kaj bi bilo z mojo družino. Od srca hvala vsem. Moja Katja je moj angel varuh. Vse vas imam rada.«

VR: »Kaj naj rečem, pri čem mi pomagate? Ja, halo, pri vsem!«

SŠ: »Smo petčlanska družina, v kateri je bil zaposlen le partner, prejemal je minimalno plačo. Imava tri šoloobvezne otroke. Dolgovi, grožnje z odpovedjo najemniške pogodbe, odklop elektrike ... Na enem od sestankov najemodajalcev smo spoznali Katjo, ki je bila polna pozitivne, planov pomoči, jaz in partner pa obupana. Katjin prvi obisk je bil zelo kmalu po sestanku, pa seveda ni prišla praznih rok, prejeli smo paket hrane. V približno šestih mesecih smo urejali zadeve, kamor nas je napotila Katja. In vloženo pomoč sva tudi prejela. Odplačanih je bilo večino dolgov. Nato sem prejela klic, da je naš dolg v celoti poravnán. To je bila sreča, tudi solze so tekale. Društvo je pripravljeno pomagati in pomagajo, kolikor lahko, v nekaterih trenutkih celo več, kot je pričakovano. Mi smo imeli zelo pozitivne izkušnje in smo zelo veseli, da smo spoznali eno od zaposlenih, ki je tako pozitivna.«

Hazim: »Js bom sam tih. Kukr je, je krasn. Preden bi jst kar koli rešil, sčakal in sčaral, bi trajalo pet let. Super je, da se lahko naslonim na Marušo!«

MARUŠA: »A HOČEŠ, DA TE V ČASOPISU
PODPIŠEMO Z IMENOM ALI Z VZDEVKOM?«
HAZIM: »KAKŠNIM VZDEVKOM, SEJ NISMO
V PARTIZANIH!«

SKUPNOSTNI PROSTOR TOČKA

V okviru programa preprečevanja deložacij deluje tudi Skupnostni prostor Točka, ki je v blokovskem naselju neprofitnih stanovanj v soseski Ljubljana Polje. V naselju živi ogromno ljudi, predvsem družin, ki se srečujejo z materialnimi, psihološkimi in socialnimi stiskami. Naše delo je usmerjeno v prožno podporo ljudem v stiski, tako da se med drugim povezujemo tudi z lokalno skupnostjo in institucijami v njej. Namen skupnostnega prostora in naše neposredne vključenosti v skupnost je ustvarjanje varnega prostora in zmanjševanje oziroma lajšanje stisk. Ljudem želimo z njihovo aktivno soudeležbo pri reševanju težav in s spodbujanjem udeležbe omogočiti drugačen način življenja in preživljanja prostega časa, kot so ga v tovrstnem okolju vajeni. Velik del dejavnosti je namenjen družinam in otrokom, kar omogoča socialno vključevanje ranljivih skupin otrok in mladostnikov, dviguje se njihova kakovost življenja, posledično pa se zmanjšujejo tudi neenakosti. Dejavnosti in program načrtujemo skupaj z otroki, njihovimi starši in drugimi prebivalci naselja, tako da vse skupaj poteka sodelovalno in prilagojeno njihovim potrebam in željam.

Foto: arhiv KU

Petra Polajžer: »Čeprav sem na Kraljih ulice zaposlena šele četrty mesec, imam občutek, kot da sem tukaj že dlje časa, saj se počutim sprejeto tako od sodelavk_cev kot od ljudi oz. uporabnic_kov, s katerimi ustvarjamo in gradimo skupnost v Polju. Kljub temu da je delo velikokrat naporno in polno nepričakovanih situacij, je hkrati vsakodnevno prisotnih kar nekaj čudovitih trenutkov, ki moje delovne dni še bolj polepšajo.«

Foto: osebni arhiv

Slavko Trivković: »Pri Kraljih sem začel delati meseca maja v skupnostnem prostoru Točka v Polju. Priznati moram, da sem bil kar malce živčen, ker že dolgo nisem imel redne službe, predvsem pa, ker že od srednje šole nisem delal z otroki. Že ob prvem srečanju se je spet izkazalo, kako je strah od znotraj votel. Z otroki smo takoj začeli navezovati stike in se spoznavati. Tu mi je bil v veliko pomoč moj zvesti prijatelj in spremljevalec, velik črn mešanec Riki. Tako smo skupaj razblinili nekaj strahov. Jaz se ne bojim nove službe, otroci se ne bojijo velikih črnih psov, Riki pa je postal zvezda Točke.«

Foto: arhiv Točke

Foto: arhiv Točke

Odzivi vključenih:

»Všeč mi je, ker se skos zabavamo in smo skupi. Pač, sej veš, zmerom je neki. Zmerom neki praznujemo.«

»Zelo mi je všeč, ko se družimo in pogovarjamo. Ni mi pa všeč, ko se kregamo. Ko se igramo družabne igre, me zelo veseli. Zelo ste vsi prijazni in spoštljivi do nas.«

»Skos me vleče v Točko, ker sm zmeri navajen, da smo skupi. Da se skup družimo in pogovarjamo.«

»V Točki so mi najbolj všeč animatorji in starejša družba.«

»Všeč mi je prostor, družba in občasne aktivnosti, ki jih imate. Večinoma prihajamo sem s starejšo družbo. Počutim se varno in srečno.«

»V Točki se vedno počutim dobrodošel. Všeč so mi srede, ko pridemo samo najstniki. Pogrešam gretje na balkonu.«

»V Točki mi je najbolj všeč družba in da je toplo, ker se pozimi nimamo kam za dat.«

»V Točki mi je všeč to, da se vsi družimo, in kuža, ki prihaja in s katerim se igramo. Želela bi si, da bi Točka potekala večkrat na teden v popoldanskem času in ne samo trikrat. Počutim se zelo prijetno, lepo in sproščeno.«

»Ljudje v Točki se mi zdijo prijazni. Spremenila ne bi ničesar, saj se počutim zelo varno. Všeč mi je, ko pečemo palačinke in imamo različne aktivnosti.«

»V Točki mi je všeč čisto vse. Spremenil bi to, da bi se še več in več zabavali. Počutim se najbolj. Najbolj všeč mi je, ko kaj ustvarjamo iz papirja. Ni mi všeč, ko se kdaj kdo spravlja name.«

NASTANITEV ZA VSAKOGAR!

Slogan v naslovu smo na Društvu Kralji ulice dodali v voščilo za dobre želje v letu 2023. Po vseh letih delovanja ter tudi mnogih zapisih v našem časopisu nam na to temo žal v Sloveniji še vedno ni uspelo narediti pomembnejšega premika pri urejanju stanovanjske politike. Kvečjemu nasprotno. Vsaj v Ljubljani smo priča skorajda nemogočim pogojem najema stanovanj (visoke najemnine, večkratne varščine, pogojevanje videza in načina bivanja najemnikov ipd.), prav tako kljub najvišjemu številu (občinskih) nujnih bivalnih enot in neprofitnih stanovanj teh ni dovolj. T. i. samski domovi se spreminjajo v hotele, cene najema na trgu pa letijo v nebo. Lahko zvenim naivno in nevedno – a človek ima občutek, da cene nepremičnin in sob rastejo zato, ker lahko, zato ker pač lahko nekdo na ta račun še več zasluži. In to je očitno družbeno sprejemljivo. Že od prve izdane številke časopisa in ustanovitve društva jasno poudarjamo, da je stanovanje osnovna in neodtujljiva človekova pravica. Pomanjkanje varne in stabilne namestitve ogroža osnovne človekove pravice ali, če rečemo drugače, brezdomnim so odvzete temeljne človekove pravice, vključno s pravico do stanovanja. Dostop do stanovanj je tako osnovni pogoj za uresničevanje številnih drugih temeljnih pravic, pogoj za dostojno človeško življenje.

Na društvu že 15. leto izvajamo program nastanitvene podpore, ki izhaja iz koncepta housing first – »najprej stanovanje«. In o njem v vsem tem času dejavno govorimo, predvsem pa si prizadevamo, da bi ga tudi v Sloveniji pristojne institucije prepoznale kot koncept, na podlagi katerega bi v prihodnjih letih morebiti celo lahko (končno) zapisali nacionalno strategijo na področju brezdomstva. Na Finskem so naredili tako, število brezdomnih pa uspešno pada. Omenjeni koncept sicer lahko prvič tudi zasledimo v Resoluciji o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2020–2030, kjer naj bi v mreži socialnovarstvenih programov področje nastanitvenih programov izhajalo iz koncepta »najprej stanovanje«. Zapisano je, da je »namestitev oziroma relativno varno stanovanje praviloma nujen pogoj, da si posameznik uredi tudi druga življenjska področja in na njih napreduje«. To je obrazložitev samega koncepta, ob tem pa se mi pojavlja bojazen, da bomo koncept zapisali/posvojili, ne da bi osvojili njegovo pravo razumevanje. Primer nastanitvenega programa, ki deluje po principu »naprej stanovanje«, namreč nikakor ni zavetišče. Zavetišče je krizna rešitev, nikakor pa ne trajna, varna in zares človeka dostojna oblika bivanja. Prav tako pa »najprej stanovanje« izhaja iz najširše možne definicije brezdomstva (ETHOS-a), ki jo sorazmerno uspešno uporabljamo tudi v Sloveniji; in če jo razumemo tako, potem brezdomstvo seveda ni t. i. problem enega sektorja, ampak bi ga morali razumeti in se nanj odzivati medsektorsko.

Ne samo da nam stanovanje ne sme predstavljati tržnega blaga, tudi ni nagrada, ki si jo človek prisluži, ko se izkaže, da se je dovolj potrudil. Ko naj bi (za)živel neko običajno življenje, življenje, ki je družbeno sprejemljivo. Nedolgo nazaj sem spremljala gospo, ki je bila žal deložirana. Pritožbe nad deložacijo so segale vse do ustavnega sodišča, ki je (preprosto rečeno) tehtalo med pravico do strehe nad glavo ter med pravico do mirnega bivanja sosedov – pretehtalo je mirno bivanje. V Sloveniji smo (pre)mnogokrat priča, da ljudje postanejo brezdomni, ker ne zmorejo samostojnega bivanja, ker so za sosedo moteči, ker nepravilno uporabljajo stanovanje ipd. Marsikdo potrebuje podporo na različnih področjih vsakodnevnega življenja, pa vendar se mi postavi vprašanje, kaj zares pomeni »mirno bivanje«, kdo določa, kako moramo živeti in kakšni sosedji moramo biti. Romska družina, še preden jo spoznajo, nikakor ni sprejeta v blok z odprtimi rokami, prav tako ne nekdo, ki je prejemnik denarne socialne pomoči. Zelo nas zmotijo sosedji, ki nas preveč ogovarjajo, prav tako pa ne maramo tistih, ki nikoli ne pozdravijo. In ljudje, ki so moteči, ljudje, ki potrebujejo več podpore pri vsakodnevem življenju (s tem mislim tudi ljudi, ki imajo kompleksno prepletene težave, povezane tudi z duševnim zdravjem), ne »pašejo« nikamor in postanejo brezdomni. Otepajo se jih tako javne institucije kot nevladne organizacije. In njihovo večletno brezdomstvo se potem pogosto rešuje z nameščanjem v domove, predvsem v posebne socialnovarstvene zavode. In če na to ne pristanejo, so nameščeni v zaprte ali (lepše slišano) varovane oddelke. Tako leta 2023 namesto zagotavljanja dostojnih in podprtih stanovanj nastanitvene podpore ljudi še vedno zapiramo v institucije. Ljudi odstranimo iz skupnosti, da niso moteči. In to v letu, ko se zaključuje velik (in drag) projekt deinstitucionalizacije, a se na drugi strani večajo varovani oddelki. Oddelki za ljudi, ki »ne pašejo nikamor«. Malhe denarja namenjajo zapiranju totalnih institucij, še vedno pa se najde denar tudi za vzporedno zapiranje ljudi. Kljub temu da smo ponosni, da smo v uradni dokument zapisali »najprej stanovanje«. Glavno, da smo to zapisali, denar za to pa bomo našli postopoma. Korak za korakom, kot to že delamo vrsto let. Število brezdomnih pa medtem narašča.

In če se vrnem na začetek: dokler se ne bomo odločili, da je stanovanje človekova osnovna pravica, in ne bo obveljal večkrat slišani slogan »stanovanja za vse«, potem smo še zelo daleč od tega, da si lahko rečemo socialna država, ki poskrbi za vse svoje prebivalce in prebivalke.

Hana Košan

REALNOST JE VČASIH ZELO NADREALNA!

ČRTOMIR CLONSKY

KRALJI ULICE MARIBOR

Društvo Kralji ulice je v Mariboru prisotno od leta 2017. Takrat smo začeli izvajati program *Preprečevanje deložacij in krepitev moči za ohranjanje obstoječih nastanitvev*, v splošni javnosti bolj poznan pod imenom antideložacijski program. V okviru programa sta se takrat zaposlili dve strokovni delavki, do danes pa se je ta številka občutno povečala in mariborsko ekipo sedaj sestavljajo šest redno zaposlenih strokovnih delavk in dve osebi, zaposleni v okviru javnih del, od tega ena oseba, ki je predstavnica romske skupnosti. Prav tako se je v šestih letih delovanja povečalo tudi število programov, ki jih izvajamo. V Mariboru – poleg že omenjenega programa – danes izvajamo še dva socialnovarstvena programa, in sicer *Individualizirana in celovita nastanitvena podpora in Dnevna (po)moč in podpora otrokom in mladostnikom – skupnosti prostor*, ob tem pa še več manjših projektov. Naši prostori so na dveh lokacijah, in sicer na Kardeljevi cesti 60 in na Preradovičevi ulici 17a (stanovanje št. 34). Brezdomstvo v Mariboru je izredno prikrito in temu primerno tudi obravnavano. Ljudje z izkušnjo brezdomstva so pogosto spregledani in izključeni iz vseh ravni družbenega življenja. Del naših dejavnosti je poleg uporabnikov, ki imajo izkušnjo z brezdomstvom, ciljno usmerjen tudi v romsko skupnost. Velik poudarek pri tem dajemo Rominjam in njihovim otrokom ter mladostnikom, ki so ena najranljivejših skupin. V vse programe je skupno vključenih več kot 300 uporabnikov in uporabnic. Vse dejavnosti, ki jih izvajamo, omogočajo celostno in individualizirano obravnavo ter so usmerjene v izboljšanje socialnega položaja.

Foto: osebni arhiv

Jana Bedrač: »Delo na Kraljih mi predstavlja izziv, vsakodnevno učenje in hvaležnost za vse, kar imam.«

Foto: osebni arhiv

Ajda Gostinčar: »To je moja sanjska služba, ker me sooča z izzivi, iz katerih se veliko naučim, in ker imam pri tem podporo odlične ekipe.«

Foto: osebni arhiv

Nuša Pečnik: »Služba na Kraljih mi daje možnost, da vsak dan rastem, zaradi izzivov, s katerimi se srečujemo. Vendar pa zaradi sanjskega kolektiva ni situacije, ki ji ne bi bili kos.«

Foto: osebni arhiv

Antonela Petrušić: »V društvu delam preko javnih del, to je moja prva zaposlitev in navdušena sem nad sijajno atmosfero in zagnanostjo v kolektivu. Delo na Kraljih je zame zelo pozitivna izkušnja.«

Foto: osebni arhiv

Barbara Čeppek: »Zakaj je to moja sanjska služba? Zaradi sanjskega tima!«

Foto: osebni arhiv

Špela Dolajš: »Življenjske zgodbe, ki s kančkom humorja in smelimi ljudmi dajo vetra v jadra. Tukaj ni nikoli dolgčas!«

Foto: osebni arhiv

Mojca Bizjak: »Pri Kraljih je na prvem mestu človek. In lahko zares delam z in za ljudi, ob tem pa samo rastem.«

Dnevna (po)moč in podpora otrokom in mladostnikom – skupnosti prostor

Amina: »Zelo rada hodim na delavnice. Vsi učitelji so zelo prijazni in nam pomagajo. Pomagajo mi tudi pri učenju. Ko bom velika, si želim, da bi končala šolo, da bom tudi jaz lahko delala na delavnicah.«

Merima: »Najbolj mi je všeč, ko se z delavnicami igramo na stadionu. Bolj mi je všeč na delavnicah kot pa v šoli, saj mi tukaj bolj pomagajo pri matematiki in učitelje bolj razumem. Zelo rada hodim na delavnice in prišla bi vsak dan, če bi lahko.«

Katidja: »Pred slabim letom sem prišla iz Afganistana. S pomočjo delavnice sem se zelo hitro naučila slovenskega jezika. Vsak dan sva s starejšo sestro hodili na delavnice po šoli in se učili slovenščino. Danes že zelo dobro govoriva slovensko in nama gre tudi v šoli super. Na delavnicah sva spoznali in pridobili tudi veliko prijateljic, s katerimi se sedaj ogromno časa družimo na hodniku. Najbolj mi je všeč, ko na delavnicah z učitelji igramo enko, ker se zelo zabavamo.«

Preprečevanje deložacij

Srečko Arnuš: »Zaradi pitja sem danes na vozičku. Vsak klošar ve, da ne sme piti, samo si zatiska oči. Tudi jaz sem rabil dolgo, bil sem večkrat na zdravljenju, in šele ko so mi odpovedale noge, sem prenehal piti. Če ne bi bilo Kraljev, ne vem, kje bi bil. Punce so mi pomagale v najtežjih trenutkih. Vsem jih samo hvalim in rečem, naj jih pokličejo.«

Foto: arhiv KU

Srečko Arnuš

Nastanitvena podpora

V. V. M. Munda: »V Kamri na Ptuj nas je živelo šest. Imeli smo skupno spalnico in dnevni prostor. Ko pa sem se na povabilo Kraljev ulice preselil na Železnikovo v Maribor, sem dobil svojo sobo. Na svojo nesrečo sem prestal amputacijo desne noge in pristal na vozičku, na Železnikovi pa ni bilo dvigala do našega, sedmega nadstropja. Leto dni sem se počutil priklenjenega v stanovanju. Kljub temu pa so mi redni stiki s sodelavkami in sodelavci Kraljev ulice ter sostanovalcem Boštjanom, ki so razumevajoče in požrtvovalno sprejeli mojo situacijo, omogočili, da sem se spet počutil sprejetega kot človek s človekom. Ko se je pokazala možnost preselitve v stanovanje na Kardeljevi z dostopom do dvigala, sem se lahko začel zopet samostojno gibati in zdaj se počutim, kot da bi se na novo rodil. Za to se iskreno zahvaljujem celotnemu timu, saj so mi v tem času pomagali urediti vse za dostojno življenje.«

V. V. M. Munda

Foto: arhiv KU

»PROŽNA PODPORA RANLIVIM DRUŽINAM V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU: SVETOVANJE IN INFORMIRANJE ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE V SKUPNOSTI«, RAZVOJNI SOCIALNOVARSTVENI PROGRAM

Namen programa je dajati prožno podporo ranljivim družinam pri obvladovanju njihovega vsakdanjega življenja. Gre predvsem za zagotavljanje prožne podpore »tu in zdaj« družinam z nakopičenimi težavami. Kot ranljiva družina se pogosto poimenuje tista družina, ki se spoprijema s trajnim skupkom družbenoekonomskih in psihosocialnih težav ter za katero angažirani strokovni delavci pogosto menijo, da ni naklonjena prejetju pomoči. Pogosto se podpora družini izvaja kot »gašenje požara« in ne kot kontinuirana oblika pomoči. Zaradi nakopičenih težav v družine vstopajo različni strokovni delavci, ki pogosto ločeno naslavljajo posamezne težave, zato je podpora omenjenim družinam pogosto razpršena in tako manj učinkovita pri ažurnem naslavljanju kompleksnih težav. V družinah se pojavljajo akutne krizne situacije, ki povzročajo stresne (in tudi travmatične) izkušnje za vse družinske člane. Zato je za dosego in naslovitev njihovih potreb nujno razviti prožnejše in bolj usklajene oblike podpore, ki se odzivajo na zaznane stiske ter izzive v njihovem vsakodnevem življenju in prostoru. Ranljive družine potrebujejo pomoč in podporo, ki presega (nadgrajuje) do sedaj uveljavljeno prakso pomoči družinam. Program izhaja iz holističnega pristopa in se celostno odziva na posamezne vidike življenja vseh družinskih članov, saj kompleksnih težav ne moremo učinkovito naslavljalati izolirano. Svetovanje, informiranje, krepitev virov družine se povezujejo s praktičnimi in vsakodnevnimi vidiki podpore (npr. urejanje bivalnih prostorov, pomoč pri skrbi za otroke, učna pomoč, pomoč pri organizaciji in urejanje statusov/pravic ipd.). Prožno odzivanje omogoča sledenje potrebam družine, kar ji daje smiselnost za vključitev v program, soustvarjanje načrta pomoči pa omogoča skupno definicijo problemov in načrtovanje podpore. Svetovanje in podporno delo sta namenjena vsem družinskim članom. Pomembno je, da je vsa družina angažirana pri spremembah, ki naj bi jih dosegla.

Program je razdeljen na dva dela:

- Individualna prožna podpora družini na domu ter v okolju, kjer družina vsakodnevno je oziroma kamor je vključena.
- Skupnostni prostor za vse družinske člane (Točka), ki omogoča varno in sprejemajoče okolje tako za otroke kot tudi odrasle družinske člane in ponuja različne dejavnosti za krepitev družine.

Vtisi vključenih:

- »Rada imam, ko pridejo punce in se igrajo z mojimi otroki, me pa uredimo vse papirje, ki jih moramo. Jaz se na nič ne spoznam in ne razumem dobro slovensko.« A.
- »Občutek imam, da me socialna vedno obsoja, da ne naredim stvari dovolj dobro ali pa da je moje stanovanje revno. Prvič mi je bilo nerodno, ko si prišla do nas, pa sem potem videla, da nas vseeno sprejemaš. Pomembno mi je, ko greš z mano na CSD, v šolo ali v zdravstveni dom in mi pomagaš, da znam povedati tako, kot želim.« E.
- »Imeli smo ogromen dolg, jaz nisem več vedela, kako naj se tega lotim, niti pošte mi ni uspelo več odpreti. Potem pa sva to naredili skupaj in stvari so počasi šle na bolje.« D.
- »Rada sodelujem z vami, ker ste vsi prijazni. Vedno lahko pokličem, ko sem v težavah, in mi znate pomagati. Všeč mi je tudi, ko organizirate za otroke predstave ali pa gremo v živalski vrt.« K.
- »Prejšnje poletje mi je bilo lepo, ker smo vsi skupaj šli za tri dni na tabor. Kot družina že dolgo nismo šli vsi kam skupaj.« N.
- »V Točko prihajam, ker se tu počutim varno, ker se lahko učim in pogovarjam.«

KU

PODPIRAJO NAS

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Socialna vključenost vseh prebivalcev je eden od temeljev socialne države, odprava revščine in materialne prikrajšanosti pa ena izmed glavnih prioritet MDDSZEM pod vodstvom Luke Mesca. Zato s pomočjo mreže socialnovarstvenih programov podpira različne izvajalce, med drugim tudi na področju brezdomstva. Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice je eden najinovativnejših izvajalcev na področju pomoči brezdomnim osebam in drugim ranljivim skupinam prebivalstva. V okviru delovanja društva so se skozi čas oblikovali različni programi, kot so dnevni centri, terensko delo in nastanitvena podpora. Vsem programom je skupen cilj zmanjševanje škode in socialne izključenosti, ki jo povzroča brezdomstvo, in zagotavljanje najrazličnejših oblik podpore brezdomcem. Ministrstvo je z Društvom Kralji ulice začelo sodelovati leta 2005. Vse do danes se je sodelovanje med društvom in ministrstvom nenehno krepilo, kar se kaže tudi v številnih sprejetih pobudah, idejah in uporabnih informacijah s terena ter tudi v izmenjavi modelov dobrih praks. Danes je društvo pomemben partner, ki brezdomnim osebam daje vidnost in glas ter z novimi in

inovativnimi pristopi pomembno prispeva k razvoju področja preprečevanja brezdomstva in sooblikuje razvoj na področju socialnovarstvenih programov.

V letu 2022 je bila sprejeta Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva 2022–2030. V njej si je ministrstvo zastavilo cilj, da bo najranljivejšim ljudem v naši družbi najprej zagotovilo streho nad glavo, da bodo v varnem okolju imeli možnost nasloviti druge stiske. Zavedamo se, da osebe, ki zaradi različnih razlogov ostanejo brez doma, najprej potrebujejo urejeno in varno okolje, zato smo načelo Najprej dom! (Housing first!) postavili visoko med cilje resolucije.

Na MDDSZEM se pridružujemo cilju Evropske federacije nacionalnih organizacij na področju brezdomcev (FEANTSA), ki je popolna odprava brezdomstva v Evropi. Čeprav se morda zdi cilj na prvi pogled drzen, mora postati dosegljiv: v Evropi imamo na voljo vse možnosti, mehanizme in znanja, da poskrbimo za osnovne bivalne pogoje ljudi, ki se znajdejo na ulici, ter dovolj bogastva, da lahko revščino in brezdomstvo preprečimo.

MDDSZEM

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

MOL

V Mestni občini Ljubljana smo k podpori programom, ki jih izvajate v Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice, pristopili že kmalu po formalni ustanovitvi društva. Sofinanciranje programa dnevnega centra na Pražakovi ulici, v okviru katerega izhaja tudi ta unikaten časopis, poteka vse od leta 2006, malce kasneje, dve leti za tem, pa je v rednem sofinanciranju iz sredstev MOL tudi program s kompleksno storitvijo nastanitvene podpore za brezdomne v stanovanjih.

Kralji ulice ste ključni partner pri naših skupnih prizadevanjih za podporo najranljivejšim skupinam v mestu. Odlikujejo vas fleksibilno odzivanje na problematiko brezdomstva, pogum za vedno nove rešitve ter neomajno zagovorništvo ustavnih in splošnih človekovih pravic, ki so v današnji družbi žal vse manj samoumevne.

Z vašimi skrbno načrtovanimi, vključujočimi metodami dela ljudem, ko ostanejo na cesti, pomagata k nastanitvi in sočasno k prebujanju občutka lastne vrednosti, vključenosti, koristnosti.

Hvaležni smo vam za vaše dosedanje cenjeno partnerstvo in pomoč pri reševanju najglobljih stisk ljudi v našem mestu ter se dobrega sodelovanja na tem področju nadejamo tudi v prihodnje.

Srečno, Kralji ulice!

Alenka Žagar,
Oddelek za zdravje in socialno varstvo MOL

Mestna občina
Ljubljana

JSS MOL

Dragi kralji!
Sodelovanje Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana (JSS MOL) z društvom Kralji ulice sicer poteka že več kot desetletje in pol, intenziviralo pa se je leta 2011, ko vam je bila za izvajanje podpornega bivanja oddana prva hiša. Že naslednje leto smo s sodelovanjem v pilotnem projektu »Razvoj, implementacija modela sodelovanja Javnega stanovanjskega sklada z nevladno organizacijo pri zagotavljanju psihosocialne podpore pri ohranjanju trajne nastanitve stanovanjsko izključenih ljudi«, ki je bil sofinanciran tudi v okviru švicarskega projekta, oblikovali zametke »antideložacijskega programa«, ki ga sedaj z vami izjemno uspešno izvajamo. Zavedanje, da je vsaka izgubljena streha nad glavo izguba za celotno družbo, je vse bolj in bolj prisotno tudi pri drugih deležnikih na stanovanjskem področju, kar nas izjemno veseli, še posebej, ker tudi sami širite

svojo dejavnost po drugih krajih v državi. Brez vaše pomoči nam vsekakor ne bi uspelo znižati število deložacij tudi za celih 90 %. Ohranjanje nastanitve, povezovanje skupnosti, individualen pristop, brezpogojna pomoč, izjemna človečnost in še mnogo tega vas v naših očeh opredeljuje kot enega ključnih deležnikov v družbi, brez katerega bi bila ta veliko manj zdrava.

Če bi le lahko, bi Društvu Kralji ulice podelili naziv častnega meščana Ljubljane.

Ob jubilejni izdaji časopisa vam iskreno čestitamo za do sedaj opravljeno delo in verjamemo, da bo tako vaše delo kot tudi sodelovanje z JSS MOL v prihodnje še plodnejše.

Javni stanovanjski sklad MOL

JAVNI
STANOVANJSKI
SKLAD
MESTNE
OBČINE
LJUBLJANA

ANEKDOTE IZ PRODAJE

NA PLACU

Decembra je bil dotični dan zame prav stresen in posledično naporen. Najprej je vlak, s katerim se večkrat tedensko vozim v druga mesta, da lahko nekaj zaslužim s ponujanjem uličnega časopisa, pošteno zamujal. Za piko na i se je pred vhod trgovine, pred katero delam, primajal moški mojih let ter se že od daleč začel jeziti takoj, ko me je zagledal. Jezno se je razburjal, naj se umaknem, ker da tam nimam kaj početi, medtem ko je na tla postavljal karton, na katerega se je usedel. S sklonjeno glavo in dlanmi, obrnjenimi navzgor, je še naprej stresal slabo voljo, in ko je videl, da še naprej ponujam izvode, je začel še groziti. Nekaj časa sem ga poskušala ignorirati, ampak ko je prišlo do groženj, sem mu rekla: »Dovolj te imam, žicati in groziti drugim pojdi kam drugam.« Užaljeno je zanergal, da on ne žica, ker je tiho in ne prosi mimoidočih za drobiž. Dodal je še, da seveda ne vem, kaj je žicanje, glede na to, da nikoli nisem bila na cesti, kot je on sedaj. Očitno je bilo, da ne misli prenehati, zato sem mu povedala, da se zelo moti, saj sem bila celih deset let na cesti. Dodala sem še, da mi je zelo žal, da ima tako težko izkušnjo, ampak da za situacijo, v kateri se je znašel, nismo krivi drugi, in zato ni lepo, da se znaša nad okolico. Najbolj žalostno je pa bilo, da nama je mimoidoči gospod ponudil topel napitek. Z veseljem sem se z njim malo pogrela, prej omenjeni fant pa se je najprej delal, da gospoda ne sliši, nato je ob vztrajanju gospoda, da mu fant odgovori, nejevoljno odkimal. Ne vem, da ti nekdo ponudi nekaj toplega, da se pogreješ, ko si pozimi na cesti, je gesta, ki bi jo vsak cenil. Ko sem zaključila ponujanje KU in tako kot vsakič po koncu pospravila svoje delovno mesto, torej pobrala smeti, kot so razni papirčki in računi, ki jih veter odnese iz vozičkov strank, sem na mestu, kjer je sedel fant, našla majhno prozorno vrečko, v kateri je bila sled belega prahu. In takrat mi je vse postalo jasno.

Špela

OŠTARIJA

Decembra sem vesela prodajalka časopisa KU vstopila v oštarijo. Pela sem si »sneg pada, lučke, lučke, Kralji ulice«. Nato sem se usedla na stol, in ker je bilo vse tiho, sem jim povedala vic, da jih malo spravim v smeh. Nato sem v šali rekla, če dobim kavico za izvod Kraljev. Tišina. Nato reče natakarkar, če imam 1,50 evra. Vstanem, rečem natakarkarju, da imam 1,50 evra in še kaj več, da čutim, da nisem zaželen. Odpravim se ven, stranke pa gledajo za mano, nekatere se nasmejijo. Zaželela sem jim lahko noč in vesele praznike ter odšla.

Kaja Povše

RIZIČNOST

Pri Križankah prodajam že dve leti, drugi še dlje. Mimo pride človek, ki mu ponudim Kralje. On pa mi reče: »Zaradi vas se vsi počutijo ogrožene, vsi moji prijatelji, vsi.« Odgovorim mu, da čez nas pri Križankah ni bilo še nobene pritožbe. Človek pa vztraja: »Zaradi vas se vsi počutijo ogrožene!«

Rok

ČISTKA

Hmm, Kralji so mi zelo pomagali, mogoče celo preveč. Ne razumem pa, da podpirajo ljudi, ki sploh niso kralji, so narkomani in še kaj. Tega ne razumem. Mislim, da bi bilo treba na Kraljih počistiti.

Leaš

VARNO DELOVNO OKOLJE

Pred kratkim sem se vključila v organizacijo Kralji ulice. Napisala sem tudi anekdoto iz prodaje oziroma zahvalo vsem malim, meni v srcu, velikim ljudem. Tokrat bi se rada zahvalila še Mestni občini Ljubljana, saj ponujam časopis Kralji ulice na ljubljanskem parkirišču v bližini zdravstvenega doma. Posebno zahvalo namenjam javnemu podjetju Ljubljanska parkirišča in tržnice. Rada bi se jim zahvalila za njihovo prijaznost in solidarnost. Zaposleni v podjetju so me zelo prijetno presenetili. Časopis ponujam šele kratek čas. Začetki so bili zelo težki. In v prvem mesecu prodaje sem spoznala tri gospode, zaposlene v tem podjetju. Najbolj me je presenčila njihova prijaznost. Ko sem nekega dne začela delo, je prišel gospod, ki prazni smeti na parkirišču. Najprej se mi je prijazno predstavil in mi povedal, da pri podjetju nimajo nič proti temu, da prodajam časopis pri njihovih parkomatih. Nato mi je prijazno navrgel, da če slučajno vidim kakšno smet na parkirišču, bi bilo lepo, če jo pobrem in vržem v koš. Z gospodom sva se dobro razumela in zmenila sva se, da bova oba skrbela za prijetno delovno okolje. Nato sta čez nekaj dni prišla še dva gospoda iz podjetja, ki pa sta prišla praznit parkomat. Bila sta zelo prijazna in mi na koncu praznjenja namenila evro. Bila sem izredno presenečena in hvaležna. Iskrena zahvala zaposlenim v podjetju, saj je tam pri njih tudi moje delovno mesto, kjer se počutim dobro in varno. Iskrena hvala za vse. Hvala občini in vsem zaposlenim. Vse dobro.

Andreja

VRTNICA

V Lidlu Novo mesto sem stala pri blagajni. Nekatere njihove trgovke so zelo prijazne. Ko sem plačala robo, sem blagajničarki zaželela prijeten večer in srečno pot domov. Za mano je stal neki kupec in to slišal. Prišel je iz trgovine, se napotil do mene in mi prinesel rdečo vrtnico. Pa rekel »to je za vas, za vaše lepe želje« in odšel.

Kaja Povše

GALERIJA KRESIJA: RAZSTAVA 200 KORAKOV DO OBLAKOV, 31. 1. – 14. 2. 2023

026
KRALJI
ULICE

Zgodba Kraljev ulice se je začela junija 2005, ko je izšla poskusna številka časopisa Kralji ulice. Nepričakovano veliko zanimanje javnosti zanjo je ustvarjalcem časopisa dalo sporočilo o potrebi po takem mediju in pogum za nadaljevanje njegovega ustvarjanja. Veliko podporo javnosti so nato časopis in njegovi ustvarjalci ter ustvarjalke uživali vse do danes, do 200. številke časopisa, izdajo katere obeležuje ta razstava. V tem času so začeli različni sofinancerji podpirati programe Društva Kralji ulice, ki so se v letih razvijali, ne pa tudi neposredno izdajanja časopisa. Najbolj množični in ključni podporniki izdajanja časopisa so vendarle mimoidoči ljudje na ulici, ki časopis osebno prevzamejo od ljudi, ki ga tam ponujajo, in ki imajo praviloma tudi svoje lastne izkušnje z brezdomstvom oziroma z življenjem na cesti.

Temu, da večina avtoric in avtorjev prispevkov v Kraljih ulice piše v prvi osebi, torej o sebi, rečemo »prvoosebnost«. Ta se kaže tudi v tem, da večkrat ljudje na ulicah ponujajo mimoidočim časopis z besedami »To sem jaz na naslovnici« ali pa »V časopisu lahko preberete tudi moj članek«. Kraljem ulice je vsa ta leta uspelo biti pretežno prvoosebni časopis, časopis, ki je v vsebinskem smislu last ljudi, ki imajo izkušnjo brezdomstva. Le zelo majhen del prispevkov v časopisu je izpod peres kakšnih poklicnih piscev. In še druga značilnost Kraljev ulice, na katero smo njegovi ustvarjalci zelo ponosni in po čemer se naš časopis tudi razlikuje od večine podobnih časopisov po svetu: v njem ni nobenih reklam, nobenih naročenih in plačanih objav.

Ob izdajanju časopisa je Društvo Kralji ulice kmalu odprlo svoj dnevni center in svojo »Univerzo pod zvezdami«, kot smo poimenovali različne tečaje, krožke, seminarje, delavnice in interesne skupine, ki se jih udeležujejo člani in članice društva. Ti obsegajo vrsto oblik ustvarjalnosti, od kreativnega pisanja, likovnih delavnic, radijskih oddaj, samopomočnih skupin in skupin, ki se ukvarjajo s športom in telesno dejavnostjo, pa do gledaliških in glasbenih skupin/dejavnosti. Skupnost, ki je zrasla iz soustvarjanja časopisa in se naprej gradi z raznimi ustvarjalnimi človeškimi dejavnostmi, je pisana in raznovrstna, povezujeta pa jo odprtost ter sprejemajoč in radoveden odnos do vsebine, ki sicer v javnem prostoru ne najde svojega mesta. Tako se iz ustvarjalnosti skupine raznovrstnih ljudi z leti tke neke vrste organska tvarina, katere utrinke lahko doživite na pričujoči razstavi. Pogosto zastopane teme v tej ustvarjalnosti so odrinjenost, brezpravnost, življenje z duševnimi stiskami, nasilje, osamljenost, življenje, trdo kot beton. Na robovih teh vsebin pa žarijo tudi močne vibracije hrepenenja, ljubezni, obžalovanja, iskrijo se iskre humorja, vse to držita pokonci velika doza solidarnosti in mojstrstvo vselej novih začetkov. Iz nabranega gradiva se potrjuje dejstvo vsestransko ustvarjalne skupnosti Kraljev ulice in obenem dokazuje človeška potreba po ustvarjanju in strast do tega, ko se le za to odpre prostor in ponudi priložnost. Kmalu po začetku izhajanja časopisa smo razumeli, da je najpomembnejše vprašanje oz. izziv brezdomstva dostopnost do (cenovno) dostojnih in varnih nastanitev, stanovanj, bivališč. Oblikovali smo ključno geslo in zahtevo svojega društva, to je »Najprej stanovanje!«, in v skladu s tem začeli razvijati programe nastanitvene podpore ter – spet v partnerskem sodelovanju z lokalno skupnostjo – program preprečevanja deložacij oziroma dajanje podpore, da ljudje ne bi izgubljali svojih nastanitev. Razumeli smo, da je ključen razvoj politik, ki bodo olajševale dostopnost do nastanitev za ljudi, ki so v tem smislu najbolj ogroženi ali imajo za to najslabše možnosti.

Foto: Nada Žgank

Menimo, da časopis Kralji ulice s svojim obveščanjem javnosti in dajanjem glasu najbolj socialno ogroženim ter izključenim skupinam prebivalstva dela korake proti zastavljenemu cilju – dostopni nastanitvi za vse. Kljub vsemu napredku na tem področju pa se prepogosto izkaže, da je potrebnih še zelo veliko teh korakov, da so morda prekratki ali pa da celo »peljejo kar do oblakov«. Kaj pa tam najdemo? Morda nastanitvena nebesa, srečo za vse? Ali pa le iluzije, neskončno oddaljene in nikoli dokončno dosežene cilje? Ali pa, kot se na žalost pogosto izkaže, cilje, ki so bili za časa življenja posameznika nedosegljivi, nedoseženi, na kar kaže velika in prezgodnja umrljivost ljudi z izkušnjo brezdomstva?

Razstava »200 korakov do oblakov« je prikaz silno raznovrstne ustvarjalnosti ljudi, ki praviloma »nimajo glasu«, katerih glas in pričanja v drugih medijih niso zastopani in o katerih bi morda mislili, da niso večši pisanja, risanja, dramskega in glasbenega ustvarjanja. Ne nazadnje je 200 korakov do oblakov tudi 200 fotografij obrazov ljudi, s katerimi se soočamo na naslovnica Kraljev ulic in ki nas spominjajo na to, da smo vsi ljudje, vsi narejeni iz iste tvarine, vsi sanjamo iste sanje, vsi izpostavljeni podobnim družbenim silnicam, ki nas lahko peljejo v brezdomstvo.

Razstava bo na ogled do 14. februarja.

KU

Kraljevi recenzor:

KONCERTNI UTRINKI

ZLATKO KAUČIČ & BOŠTJAN SIMON / VITJA BALŽALORSKY, KLUB GROMKA, 28. 12. & JAM SESSION V JAZZKLUBU MEZZOFORTE, PLAC, 5. 1.

Eden zadnjih koncertov v preteklem letu v Klubu Gromka je minil v znamenju sodelovanja cerkljanske Keltike (Jazz Cerkno) z ljubljansko Defonijo. Na dvojnem koncertu smo najprej slišali solistični nastop Vitje Balžalorskega (Balžalorsky/Drašler 3o, Litošt, Kombo A, Carnaval in drugi), v okviru katerega je predstavil nov solistični projekt z naslovom ELEK3KA. V nadaljevanju pa sta za dobro razpoloženje v polni Gromki poskrbela Zlatko Kaučič in Boštjan Simon, dobro znana akterja na domači in tudi svetovni sceni improvizirane glasbe in kreativnega novega jazza. Nastop je bil hkrati premiera predstavitve njenega debitantskega albuma Žepi/Pockets, ki je 9. decembra izšel pri založbi Jazz Cerkno Records. Končno pa nam je uspelo ujeti tudi jazz jam session v Jazzklubu Mezzoforte v PLACU (Participativna Ljubljanska Avtonomna Cona), ki postaja vse bolj priljubljena lokacija in kjer se bo očitno v bodoče dogajalo veliko dobrega na področju kulture in glasbe. Tokrat smo uživali v ritmičnem cool jazzu, ki so ga ustvarjali znani in manj znani obiskovalci AC, med drugimi Boštjan

Zlatko Kaučič

Foto: Jože Balas

Boštjan Simon

Foto: Jože Balas

Uroš Sever

Foto: Jože Balas

Perovšek (računalnik), Jaka Hawlina (trobenta), Kristjan Buzeti (bobni), Marko Petrušiče (klavir), Thierno Diallo (kontrabas), Andrej Vernik (saksofon) in Uroš Sever (flugelhorn). Kakor koli, podpiramo PLAC in njihovo kulturno umetniško poslanstvo!

Jože Balas, Foto Note

Najavi:

KAVČ FESTIVAL: TRIO KATASTROFA, ČARALICE IN GRLENICE, TYGROO

3. 2., Kino Šiška

Osmi mednarodni Kavč Festival 2023, ki se bo odvijal med 30. januarjem in 5. februarjem v 150 nekonvencionalnih prostorih po celi Sloveniji, se bo letos gostil tudi v Kinu Šiška. Nastopile bodo tri zasedbe, ki folk glasbo nadgrajujejo s samosvojim avtorskim pristopom in na ta način ustvarjajo nove žanrske zmesi. Švedsko slovenski Trio Katastrofa povezuje skandinavsko tradicijo četrtrtonskih ornamentov s kompleksnimi bolgarskimi kompozicijami. Češki pihalno-bobnarski kvartet Tygroom izvaja zmes imaginarnega balkana, elektronike, jazza in repa. Trideset pevk in pevcev zborov Čaralice in Grlenice bo pod taktirko Zvezdane Novakovič združilo hvalnice naravi in ljudske napeve s folk-tronico, šaban-trapom, babuška-popom in podalpskim bluesom tria Baba'n'Dica.

HENRY ROLLINS: GOOD TO SEE YOU 2023

7. 2., Kino Šiška

Pank rock ikona Henry Rollins, legendarni frontman Rollins Banda in Black Flag, igralec, pisatelj, aktivist in še kaj. Pri opisovanju Henryja Rollinsa zna hitro priti do tlačenja čim več oznak v en sam stavek. »Rollins je marsikaj,« pravi The Washington Post, »oster govorec, spovednik, provokator, humorist, celo motivacijski govornik ... s svojim klepetom navdušuje in pritegne.« Henry Rollins bo zvesto pripovedoval o dogodkih iz svojega življenja v kratkem obdobju med zadnjo turnejo in pandemijo ter v zadnjih nekaj mesecih, ko so stvari postale še bolj čudne. Bil je milo rečeno zanimiv čas in na zalogi ima nekaj odličnih zgodb. V čast nam je, da jih bo z nami v živo delil februarja.

Jože Balas, Foto Note

Foto: osebni arhiv

Nina Stepanovič, piska

200 LUČI

Ne morem verjeti, spomnim se, kako smo se veselili 100. izdaje, zdaj jih je pa že 200, noro! In če mi spomin še kolikor toliko služi, bom letos tudi sama imela okroglo obletnico, za Kralje ulice sem namreč začela pisati leta 2013, torej pred desetimi leti. Prvi vtisi obiska centra so bili bolj v stilu, kam sem prišla, ampak po toplem sprejemu zaposlenih in članov in članic društva sem se kmalu počutila zelo domače. Pritegnilo me je, da to ni samo še eno društvo, kjer se zbira folk, ampak je veliko več. Izvedela sem za časopis, za malo morje dogodkov, ki so jih letno pripravljali in jih še vedno, ter se tudi sama vključila. Ker rada pišem in sem od nekdaj želela postati novinarka, pa sem zašla v ekonomske vode in postala dipl. ekonomistka, sem vesela, da lahko svojo strast izražam v najboljšem in edinem cestnem časopisu pri nas. Ker pa nikjer ni vse samo pozitivno, je tudi tukaj nekaj minusov, ki, vsaj mene, motijo, seveda vas ne bom pustila v negotovosti, ampak jih bom zlila po tipkovnici.

Moti me:

- Da za časopis piše vse več zunanjih sodelavcev, za nekatere od njih vem, da jim drugje ni uspelo, in sedaj tukaj dobijo celo stran, posledično je drugi ne moremo.
- Da je narejena sprememba in da uvodnik lahko napišejo le zaposleni oziroma člani uredništva. Ne vidim razloga za to, če sem ga pred leti lahko, zdaj pa ga ne morem, si predstavljam, da torej drugi temu nismo kos.

– Razumem, da je treba članke lektorirati, čeprav ne razumem, saj lahko pišemo v slengu, ampak da se pa članek spreminja, to pa ni več samo lektoriranje, ampak poseg v moje delo, pod katerim sem podpisana.

To je bilo moje razodetje, ampak če potegnem črto, sem tako s časopisom kot z društvom izredno zadovoljna in ponosna, da sem del tega. Nekaj let sem bila tudi v uredniškem odboru in dala kar nekaj idej, ki so se z leti prijele. Časopis je res kakovosten in zlahka presega izbiro v trafiki, če vzamemo v ozir, da imajo drugi veliko več zaposlenih in reklam. Pri nas tega ni, za vse je zaslužen naš urednik Jean Nikolič, ki res živi za časopis. Nase je prevzel ogromno dela, odgovornosti, poleg tega pripravlja še vse dogodke, skratka kapo dol in hvala, Jean, za ves tvoj trud in čas, ki ga posvečaš Kraljem. Zamenjalo se je nekaj urednikov, veliko sodelavcev, piscev, karikaturistov, prodajalcev, veliko od naštetih žal ni več med nami, a vem, da bi bili na številko 200 izredno ponosni!

Ker pa smo trmasti in bi bili radi še boljši, bomo vztrajali naprej, da bomo razveseljevali vas bralce in bralke, da bomo pomagali svojim zvestim prodajalcem, torej se beremo na poti do št. 300 in dalje.

Foto: osebni arhiv

Špela Blatnik, piska

ROKA ROKO UMIJE

Vprašali so me, kaj mi pomenijo Kralji ulice. Ni bilo treba dolgo razmišljati. Hvala bogu, da obstaja takšna organizacija, je bilo prvo, na kar sem pomislila. Naj razložim. Sem nezaposljiva invalidka na socialni podpori. Ne pijem in ne jemljem drog. Ker zaradi nizkih dohodkov spadam v socialno ogroženo skupino, se mi je po štirih letih uspelo prikopati do nebivalno-bivalne enote. A vsaj streho nad glavo imam, torej ne živim več na cesti kot veliko obiskovalcev našega društva. Seveda streha nad glavo ne pomeni samo varnega in toplega zavetja, temveč tudi kritje tekočih stroškov, ki pa jih je samo s socialnim transferjem nemogoče pokriti in obenem živeti človeku dostojno življenje.

Ker na črno ne želim delati, redna služba pa zaradi zdravstvenih težav ne pride v poštev, sem v ponujanju časopisa Kralji ulice našla način legalnega zaslužka, ki mi omogoča redno plačevanje položnic in še mnogo več. Sem oseba, ki ji je nujno potrebna vnaprej določena struktura dneva in udejstvovanje

v društvu mi to omogoča. Med večino ljudi, ki imajo službo in družino ter govorijo o načrtovanju letnega dopusta, ne spadam, saj nimam družine, službe in imam prenizke dohodke, da bi kar koli načrtovala. Na cesti tudi ne živim in mi teme, ki našim uporabnikom lajšajo dneve, ne ležijo. Ne spadam ne v prvo ne v drugo skupino populacije. Zavedanje, da ne spadaš nikamor, je res grozen občutek.

Kot sem že zgoraj omenila, sem se v društvu Kralji ulice našla, počutim se sprejeto. Sem stalna sodelavka uredništva, uvajam nove prodajalce na terenu, sodelujem na okroglih mizah in raznih razpravah na temo brezdomstva, vodim ture po Nevid(e) ni Ljubljani in še bi lahko naštevala. Če lahko kaj pomagam, to z veseljem naredim. Tako kot na splošno velja v življenju, tudi pri nas velja rek »roka roko umije«. Ni mi težko priskočiti na pomoč, saj vem, da se vedno lahko obrnem na zaposlene v društvu, ko bom pomoč potrebovala jaz.

SLIŠANJE GLASOV

Projekt Slišanje glasov se je v okviru Društva Kralji ulice začel konec leta 2014. Njegova glavna vsebina je razvijanje podpornih skupin za osebe, ki slišijo glasove in/ali imajo druge podobne izkušnje. Projekt temelji na vrstniškem podpornem delu in na izmenjavanju pogledov in rešitev med ljudmi, ki imajo lastne izkušnje s temi pojavi ter so večinoma preživenci psihiatričnih obravnav. Projekt se je leta 2018 z delom svojih dejavnosti preselil v samostojno društvo, vendar pa ostaja pomembna vez s Kralji ulice objavljane prvoosebne in strokovne prispevke o slišanju glasov v časopisu Kralji ulice. V letu 2022 in 2023 je ena od dejavnosti projekta tudi gledališka produkcija z imenom Slišano življenje.

Mojca: »Projektu sem se priključila v iskanju stika z drugimi, ki podobno in drugače doživljajo svoj notranji in zunanji svet. Všeč mi je enakopravnost med sodelujočimi, na skupini sem se naučila spoštovati vse rešitve in se sprejemati. S pripovedovanjem svoje zgodbe in ob poslušanju drugih sem se začela vse bolj odpirati in sprejemati.«

Benjamin: »Bil sem med prvimi člani naše podporne skupine in hodil na njena srečanja veliko let. Letos pa me je zelo navdušila gledališka skupina. Ugotovil sem, da na odru uživam in da sem sposoben odrske improvizacije.«

029
KRALJI
ULICE

Bojan: »Projekt Slišanje glasov in podpora skupina sta dve od boljših stvari v mojem življenju. Tam se srečujemo krasni ljudje in izkazuje se, da je mogoče vse, kar si zamislimo. Moje pomembno spoznanje je: Vesolju ne moreš reči NE!«

AKTIVNA POLITIKA ZAPOSLOVANJA – PROGRAM JAVNA DELA

Na društvu spodbujamo zaposlovanje svojih članov in članic ter tudi sami nudimo zaposlitve preko javnih del, ki so posebna oblika zaposlitev in so del aktivne politike za spodbujanja zaposlovanja in kreiranja novih delovnih mest. Za mnoge je ta oblika zaposlitve tista mala rešilna bilka za preživetje.

Foto: osebni arhiv

Željko Malinič: »Odkar delam na društvu, zjutraj rad vstajam. Še posebej zaradi najtesnejšega sodelavca, čeprav so vsi zaposleni skoraj v vsem zelo dovtetni drug za drugega. Druga družinica mogoče. In seveda zato, ker rad pomagam.«

Foto: osebni arhiv

Vinko Mauko: »Na nek način so Kralji postali moj drugi dom. Tu sem pridelal osem let delovne dobe. Delovni procesi so mi zdaj že dobro poznani. Tudi delo mi je všeč. Ekipo se sicer precej menja, tistih 'starih' je ostalo bore malo. Najnapornejši del službe je, da znajo biti nekateri ljudje zelo naporni. A čeprav znajo biti naporni, so znosni.«

Foto: arhiv KU

Peter Kumše: »Na Kraljih ulice delam tretje leto. Z ekipo, s katero sodelujem, se počutim dobro, je pa treba omeniti, da včasih pride tudi do trenj – kakor v vsakem timu. Trenja rešujemo skupaj, kar je po mojem mnenju zelo pozitivno.«

Foto: osebni arhiv

Klara Divjak: »Organizacijo Kralji ulice poznam že šest let. Na začetku sem bila 'uporabnica' in spoznavala delo Kraljev. Z njihovo pomočjo mi je uspelo končati srednjo šolo in na splošno dobiti veliko podpore na različnih področjih.

Po pridobitvi izobrazbe ekonomski tehnik so mi ponudili priložnost, da se pri njih zaposlim preko javnih del. Delam že leto in pol. Moje delovne naloge so raznovrstne, od prepisovanja člankov za časopis Kralji ulice, sprejemanja donacij (hrana, obleke, obutev itd.) do spremljanja uporabnikov društva do zdravnika ali upravne enote. Dvakrat na teden pomagam tudi pri izvajanju dejavnosti za otroke in mladostnike iz socialno ogroženih družin v naselju Polje. Vesela sem, da si z delom pri društvu lahko nabiram izkušnje ter po svojih najboljših močeh pripomorem pri lažšanju najrazličnejših osebnih in drugih stisk.«

Foto: Jean Nikolič

Matjaž Smerdelj: »Kralji so mi ogromno pomagali, mi dali delo, ki mi veliko pomeni. Do organizacije in vseh zaposlenih čutim spoštovanje, ki je vzajemno. Obenem so mi ponudili streho nad glavo in mi še vedno priskočijo na pomoč, kadar jo potrebujem. Zaposlene vidim kot prijatelje.«

ŠPORTNI KRALJI

Foto: arhiv KU

Bojan Kuljanac: »Kralji ulice so sanjska služba, ker si lahko z vsemi domač. Tu lahko izkažem vse svoje kompetence. Od hišniških do kadrovskih del. Popoldne pa lahko igram nogomet s člani in članicami društva.«

Redna tedenska rekreacija v okviru društva v letu 2023 vsebuje nogomet, namizni tenis, telovadbo za ženske in šah, občasno pa pohodništvo in gornišstvo, plavanje, smučanje in košarko.

Športne dejavnosti je Društvo Kralji ulice začelo izvajati v letu 2007. Začelo se je s pohodi v okolici Ljubljane in s plavanjem na kopališču Kodeljevo. Kmalu za tem se je ustanovila nogometna ekipa oseb z izkušnjo brezdomstva, ki je dejavna vse odlej. Naša nogometna zgodba se je začela s priprošeno brezdomnih po nogometni žogi, oni pa so po ulicah in v zavetišču Vincencijeve zveze dobrote

razširili novico o ustanovitvi nogometne ekipe. Na prvih treningih so udeleženci igrali v povsem neprimerni obutvi in brez prave športne opreme, le redki so imeli športne copate. Tudi kakšen liter orehovca ali drugega alkohola na treningih ni manjkalo, vedo povedati. Prvo neuradno tekmo so odigrali že po dveh tednih. Čeprav so izgubili, je interes ekipe po športnem udejstvovanju rasel in že po dobrem letu, leta 2009, so odigrali uradni prijateljski tekmi z nogometno reprezentanco brezdomnih Hrvaške na Reki in v Splitu ter se udeležili športnih iger za socialno izključene na Danskem. Zatem so vabila na različne športno-družabne dogodke začela deževati in na vsa so se z veseljem odzivali. Od leta 2010 so se – poleg mnogih domačih turnirjev in tekem – redno športno udeleževali tudi na prvenstvih in turnirjih v tujini: na Nizozemskem, v Braziliji, v Nemčiji, v Franciji, v Italiji, v Avstriji, na Danskem itn. Leta 2014 je ekipa postala tudi polnopravna članica

Vir: Klobučarje Plac

Tekma z NK Kunigunda, Rdeča dvorana Velenje, 2022

mreže EASI (Evropska organizacija za šport in socialno integracijo).

Redna športna dejavnost je sestavni del telesne dejavnosti, ki lahko vpliva na naše zdravje in poviša kakovost življenja. To so pokazale številne raziskave na področju tako telesnega kot tudi drugih oblik zdravja. Športni program Kraljev ulice ima jasen namen, ki ni toliko povezan z zmago, glavni cilji so sodelovanje, širjenje socialne mreže, pridobivanje novih znanj in spretnosti ter seveda boljša skrb za zdravje.

Jean Nikolič

KLOPCA POD SVOBODNIM SONCEM

Radijska oddaja Klopca pod svobodnim soncem obravnava različne vidike brezdomstva in socialne izključnosti. Že 12. leto se predvaja na Radiu Študent 89,3 MHz, vsako prvo soboto v mesecu ob 18.00. Vodita jo Rok in Jean. V tej oddaji ne bodo govorili strokovni govorniki, bodo pa stari uličarji. Namen oddaje je dati glas in medijski prostor brezdomnim in ostalim socialno izključenim skupinam, da sami iz prve roke povedo, kakšno je njihovo življenje, kakšne imajo strategije preživetja, da spregovorijo o vzrokih za svoje

brezdomstvo in svojih željah ter sami predlagajo, kako bi lahko izboljšali delovanje služb, ki se ukvarjajo s tovrstno problematiko. S pošiljanjem takšnih sporočil v javnost se razbijajo stereotipne predstave in predsodki ljudi do brezdomnih ter se obenem povečujeta strpnost in razumevanje za njihove težave. Med drugim pa se tudi zbirajo dragocene informacije za morebitne nadaljnje analize, na podlagi katerih bi se lahko izboljševalo delovanje različnih socialnih služb, ki so namenjene reševanju tovrstne problematike.

Foto: arhiv Klopce

K poslušanju Klopce pod svobodnim soncem na Radiu Študent ste vabljeni vsi in uho vas naj ne boli!

KU

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV

Na društvu sledimo temeljem socialnega podjetništva in ponovno vzpostavljamo

Foto: Ines JS

Posredovalnico rabljenih predmetov, ki deluje na Poljanski cesti 14 v Ljubljani. Cilj posredovalnice je aktivno vključevanje težje zaposljivih oseb v dejavnosti posredovalnice, pridobivanje in utrjevanje delovnih izkušenj ter učenje timskega dela. Vizija posredovalnice je dajanje novih priložnosti, saj združuje ljudi iz različnih družbenih skupin, krepi moči vseh vključenih in skrbi za varovanje okolja. Rabljeni, a še uporabni predmeti dobijo nov dom, vaš finančni

prispevek pa podpre projekt, ki prispeva k oblikovanju polja socialne ekonomije v Sloveniji in zaposlovanju najbolj izključenih posameznikov v naši družbi. Artikli se prodajajo po nizkih cenah, ves izkupiček pa se nameni vključevanju in zaposlovanju brezdomnih ter nadaljnjemu razvoju projekta. Urnik: ponedeljek, sredo in petek, 11.00–18.00.

KU

Foto: osebni arhiv

Jurij B. Hudohmet

NAJ ŽIVE KRALJI

Kralji ulice, dvestota številka!? Vav. Vse pohvale vsem, ki so se tega projekta lotili in ga tako uspešno vodijo že vrsto let. Vsa čast. Za Kralje pišem približno dve leti. Časopis sem poznal že od prej in ga tudi občasno kupil. Všeč mi je bil zaradi dobrih avtorjev in zanimivih vsebin. Potem pa me je ena od avtoric, ki redno objavlja, Tereza Vuk, spodbudila, da naj tudi sam začnem pisati za Kralje. Vedno sem rad pisal, vendar nisem imel ustrezne platforme. Zaradi različnih vzrokov, poslovne preobremenjenosti, družine, pomanjkanja samozavesti in podobnega se česa podobnega nisem lotil že prej. Začelo pa se je, ko je udarila pandemija covida, zaradi katere je bil moj posel začasno zaprt, in kar naenkrat sem imel preveč prostega časa. Dolčas sem si krajšal tako, da sem na svojem FB profilu objavljajal daljše, bolj ali manj duhovite zapise, vendar sem potreboval širše občinstvo. Ker sem prijatelj s Terezo Vuk, pisateljico in kolumnistko, sem jo vprašal za nasvet in predlagala mi je, da naj stopim v stik z urednikom Jeanom Nikoličem, kar sem tudi storil. Poslal sem mu eno od svojih besedil in presodil je, da je dovolj dobro za objavo. S tem se mi je tudi odprl nek nov svet, kajti že prej sem imel dobro razvit socialni čut, sedaj pa dejansko tudi konkretno pomagam s tem, ko prispevam k vsebini časnika, ki je za marsikaterega kralja edini vir preživljanja. Poleg tega sem

spoznal en kup zanimivih ljudi in si odprl nek nov socialni krog. Ne nazadnje sem se (občasno) priključil tudi nogometni ekipi Kraljev, s katerimi sem odigral nekaj treningov. Dejstvo je, da me je socialna problematika od nekdaj zanimala, in sedaj sem nekako padel neposredno v to. Pisati za Kralje mi je v užitek, poleg tega sedaj prebijem mnogo več časa v pogovorih s prodajalci časopisa, mnogi me že poznajo, me pohvalijo, če napišem dober članek, in vse skupaj je nadvse prijetno. Tistih nekaj dni pred izidom je vedno prijetno vznemirljivih, potem pa čakam, nervozno, kdaj bo poštar prinesel tiste tri izvode, ki mi kot avtorju pripadajo. Večkrat se slišiva s Terezo: »A si že dobil Kralje?«

Tudi moja 84-letna mati je kar malo ponosna – čeprav tega ne bo priznala –, da pišem za ta časopis. Se pa vedno najdejo kakšni »špilferderberji«, recimo ena ženina prijateljica, ki še vedno meni, da kralji s prodajo časopisa »fehtajo« in da naj gredo raje delat. »Pa saj delajo,« sem ji odvrnil. »Kako?« me presenečeno pogleda. »Prodaja časopisa je delo,« se nisem pustil zmešati. V glavnem, ni se nama uspelo sporazumeti. Pa tudi, zakaj bi se? Nekaterim je pač težko kaj dopovedati in nima smisla.

V glavnem, dragi Kralji ulice, hvala za priložnost, da lahko z vami sodelujem, veliko sreče v prihodnje in na naslednjih 200!

031
KRALJI
ULICE

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 1 odstotek dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	1%

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

USTVARJATI V OKOLJU UREJENEGA KAOSA

INTERVJU Z ODGOVORNIM UREDNIKOM, JEANOM NIKOLIČEM

Jean, Kralji ulice izhajajo od leta 2005, ti pa si glavni urednik časopisa od leta 2018. Kakšno je mesto tega medija v slovenskem prostoru in kakšne so posebnosti Kraljev v primerjavi z vsemi drugimi slovenskimi mediji?

Gotovo je najizrazitejša posebnost, da ga soustvarjajo osebe z izkušnjo brezdomstva, strokovni delavci in delavke ter splošna zainteresirana javnost. Vsebina časopisa je tako ostala zvesta izvorni ideji. V njem ni prostora za komercializacijo, zato nam je uspelo ohraniti neodvisno držo in demokratično uredništvo. Menim, da si nam je predvsem zaradi omenjenega uspelo izboriti svoj prostor v slovenskem medijskem prostoru. In seveda zaradi iskrene vsebine, diskurzov in zgodb, ki se jih večina medijev izogiba. Smo glas socialno izključenih. O njih večinoma govorijo drugi, sami pa imajo le redko možnost spregovoriti širši javnosti. Trudimo se ozaveščati in presegati stigmo, obenem pa omogočamo našim članom in članicam izboljšanje njihovega gmotnega položaja z lastnim delovnim vložkom.

Se morda spominjaš svojega prvega srečanja s Kralji ulice?

Leta 2010 sem bil napoten na društvo zaradi opravljanja del v splošno korist. Nisem vedel, kaj pričakovati, a so se vsi dvomi kmalu razblinili. Hitro sem se vklopil v življenje društva in sem vse odtlej neprekinjeno njegov del. Takrat sem delal v garderobi in distribucijskem centru ali, če povem po domače, našim članom in članicam sem izdajal oblačila in obutev ter izvode časopisa. Po končanju del v splošno korist sem se odločil na društvu ostati. Najprej prek javnih del in kot prostovoljec, nato kot redno zaposlen, zato sem popolnoma opustil prejšnjo zaposlitev, ki sem jo imel prek avtorske pogodbe, ter se docela posvetil Kraljem. In nikoli mi ni bilo niti za trenutek žal, da sem se tako odločil.

Od takrat se je tvoja kariera urednika, pa tudi vsesplošnega ustvarjalca in razvijalca Kraljev ulice, strmo vzpenjala. V čem je skrivnost uspeha? Bralstvu se morda beseda »kariera« v tem smislu zdi malo nenavadna. Res je, ne gre za individualno, zgolj osebno kariero,

ampak za tkanje vedno bolj goste mreže povezav, odnosov, podpornih vezi, ki so značilni za naše društvo.

Kariera res najbrž ni prava beseda, čeprav je ni mogoče povsem izključiti. Zadeva je preprosta. Verjamem v to, kar delam. Črparam tako iz osebnih izkušenj kot strokovnega dela. Zmožnost gradnje in vzdrževanja dobrih odnosov pa je najbrž moja glavna moč. Iz njih raste zaupanje, ki je najpomembnejši graditelj za prihodnost. Vem, da nekatere osebe potrebujejo več podpore kot druge, a jo je treba izvajati na način, ki ohranja njihovo dostojanstvo.

Kakšne so tvoje sanje?

Sanjam, da bi bila stanovanja dostopna za vse, ne le za brezdomne, temveč tudi za študente, prekarce, za osebe na minimalcu, samohranilke itn. Stanovanje ni dobrina, ampak pravica.

Po svetu izhaja še mnogo drugih cestnih časopisov. So jim Kralji ulice podobni ali so morda v čem posebni, edinstveni?

Kralji ulice so v mednarodnem okolju cestnih časopisov poznani kot precej posebni, avtonomni. Predvsem ker se nismo profesionalizirali, tj. ne zaposlujeemo novinarjev, fotografov itn. V nasprotju z mnogimi cestnimi časopisi tudi ne objavljamo intervjujev s pop zvezdniki ali politiki in ne pišemo o resničnostnih šovih. Vsebina je bolj surova, »uporabniška«, ni za vsakogar. To si lahko privoščimo, ker smo neprofitni in samooskrbni (polovico prispevka dobi prodajalec, iz druge polovice pa krijemo stroške tiska in priprave časopisa). Mislim, da smo tudi edini svetovni cestni časopis, ki še ni podlegel oglaševalskemu vdoru. Je pa skupnost cestnih časopisov zelo povezana in podporniška.

Kako ekipi uspe, da je vsak mesec zares zunaj nova številka, kljub vsem negotovostim uličnega življenja? Kako ti (vam) uspe ohranjati to stalnico v kaosu nestalnega?

Časopis skušamo ustvarjati v okolju urejenega kaosa. Človek se navadi plavati s tokom. Vsebina ni vedno po mojih/naših željah, prispevki zamujajo, a je to pač nekaj, kar je treba vzeti v zakup in znati

Foto: Maruša Ivancič

improvizirati. Z vsemi sodelujočimi sem sicer zelo zadovoljen. Kar precej talentov se skriva med njimi.

Si tretja oseba, ki je doslej urejala Kralje. Lahko omeniš, katere stvari so značilne za tvoje obdobje uredništva, kakšne vidike časopisa, ki so se pojavili ali razvili v tvojem obdobju?

Večinoma se držim smernic in načel, ki so jih začrtali ob zametku društva. Tega ne morem in ne želim spreminjati. Si pa dovoljujem manjše spremembe. Časopisu smo dodali štiri strani in barvne platnice, vsebina pa bo še nadalje ostala značilno črno-bela. Zmanjšali smo tudi število rednih kolumn in mislim, da jih bomo še bolj oklestili. Želim si raznovrstnosti, redne kolumne pa sčasoma malce zvedenijo. Menim, da so zmerne spremembe dobrodošle, treba se je razvijati, rasti. Javlja se tudi vse več oseb z različnimi izkušnjami, ki želijo svoje zgodbe deliti z bralstvom Kraljev ulice. Tudi za njih se vedno najde prostor. Vzpostavljamo dialoga je konec koncev eden od namenov časopisa.

Kakšni so načrti v zvezi s časopisom za naprej? Imaš morda s tem v zvezi kakšne osebne cilje/želje/fantazije?

Imam. A o tem za zdaj na kratko. Želim si izdati brezčasen izvod Kraljev ulice za otroke in mladostnike, kjer bodo socialne teme razložene na njim razumljiv način. Nekaj, kar bi morda v šolah lahko uporabljali kot učni pripomoček. Verjamem, da to skupinsko zmoremo – z nekaj strokovne zunanje pomoči. Letos si želim izdati tudi fotokraljedar, ki ne bo »zgolj« poster v časopisu, temveč vezan s kovinsko spiralo in odličnimi fotografijami. Najbolj pa si seveda želim, da bi ljudje, ki na ulici Kralje podprejo s prostovoljnimi prispevki, časopis v čim večji meri prebrali od začetka do konca.

Z Jeanom sva se pogovarjala Špela Razpotnik in Bojan Dekleva.

KRAVŽLJANJE MOŽGANOV

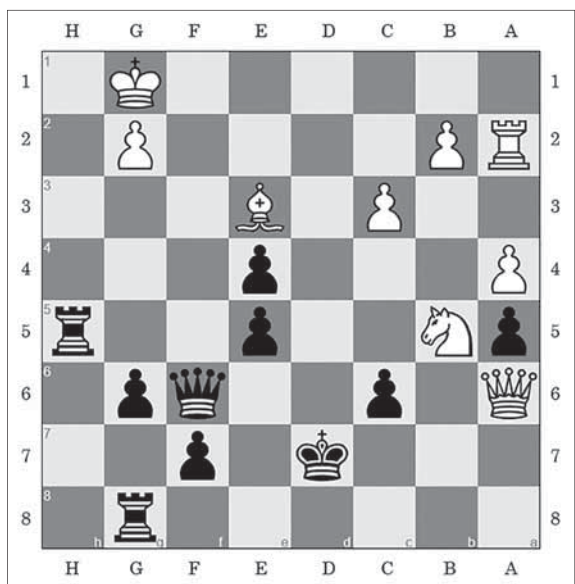
Iz igre Bennet Hagner (2336) – Thomas Boehmer (1969), Heusenstamm Schloss Open Heusenstamm Germany, nov. 2017.

Na potezi je črni. Belega matira v peti potezi.

Jean Nikolič

Standardni algebrski šahovski zapis:

pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

REŠITEV JE OBJAVLJENA NA STRANI 34.

033
KRALJI
ULICE

KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. OB VSAKRŠNI URI JIH LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128, NA UREDNISTVO@KRALJULICE.ORG ALI NA NAŠ FACEBOOK PROFIL. VABLJENI H KOMENTIRANJU!

SMS, 12. 12. >> Oj, Kralji ulice, tako sivo soboto mi je zelo polepšala prodajalka časopisa pred Hoferjem v Ivančni Gorici. Stokrat ti hvala, je rekla in me pogledala v oči. V teh besedah je bila toplina, ki je že dolgo nisem čutila! Tudi tebi stokrat hvala, 672 (imena ne vem, pa bodi Srečka).

FB Messenger, 20. 12. >> Dragi ustvarjalci profila Kralji ulice, hvala za tako srčne, ganljive zgodbe, ki jih delite. Zadnji del zapisa Polje časti se me je res močno dotaknil. Občutila sem ga z več vidikov, žal tudi zaradi osebne izkušnje, ko se moj brat ni uspel rešiti podobnih nevidnih pogubnih sil. Zato si še toliko bolj želim in hrepenim po tem, da ima vaša zapisana zgodba bolj optimistično nadaljevanje. Luku želim mir, svobodo, srečo, pristnost, ljubezen. Vse. Mnogo vaših zapisov mi je seglo do srca, pa ljudi, ki so za vsemi zgodbami, akterji in pisci. Hvala za ozaveščanje, za delitev, za iskrenost. Lona

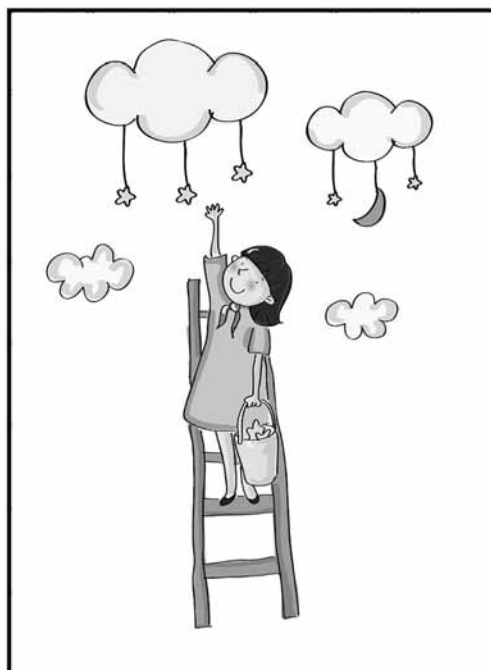
SMS, 22. 12. >> Živijo, rada bi pohvalila vašega prodajalca, tu vidim, da ima številko #472. Bil je prijazen, nevsiljiv, po nakupu nama je s prijateljico še lepo voščil za praznike in novo leto. Časopis sicer kupim, ko pridem v Ljubljano, kar ni zelo pogosto, a sem vedno vesela, ko naletim na kakšnega prodajalca. Ta vaša dejavnost ima neprecenljivo vrednost – za vse. Želim vam vse dobro, mirne praznike na toplem in veliko zdravja. Srečno! Zdenka

E-sporočilo, 1. 12. >> Pozdravljeni, rad bi vam čestital za časopis, ki ga ustvarjate. Že nekaj časa sem bolj zadržan do medijev, ob vsakem izvodu Kraljev pa sem navdušen nad hkratno globino in preprostostjo zapisov. Predvsem so mi všeč mojstrsko postavljeni zadnji stavki prispevkov, pa nikoli ne vem, ali gre za delo piscev ali urednikov. Kakor koli, čestitke vsem, ki soustvarjate časopis, v novem letu pa vam želim kup dobrih števil! Nejc

ZA NEPREKINJENO PARTNERSKO SODELOVANJE SE ZAHVALJUJEMO:

Pekarni Osem, slaščičarni Zvezda, Kinodvoru, NK Olimpija Ljubljana, KK Cedevita Olimpija Ljubljana, NZS, SNG Drama Ljubljana, SNG Opera in balet Ljubljana, SMG ju, MGL-ju, Cankarjevemu domu,

MGML ju, SiTi teatru BTC, Gledališču Glej, fotostudiu Foto Grad, fotostudiu Foto Tivoli, društvu Lajka, društvu Animal Angels, društvu Humanitarček in Eventimu.

AVTOR JOŽE PAUMAN	IME ROMUNSKÉ ATELETINJE TEKAČICE MELINTE	KRAŠKA PLANOTA V SREDNJI BOSNI	VLAČENJE	JANEŽ ERŽEN	STAROGRŠKI LIRSKI PESNIK, ANAKREONT	11 VRST ŽAB IZ RODU PELOBATES	PODATKI, KI SE VNAŠAJO V RAČUNALNIK ZARADI OBDELAVE	RUSKA NIKALNICA, NE	ZRAK (lat.)
MESO DIVJADI									
SPRE- MINJANJE V OGLJE									
NAZIV				ŠVICARSKI SLIKAR (HANS, 1499-1572)					
OKREPLJENA NIKALNICA- NEGATIVNA POTRDIČEV				IME VEČ SKANDINAV- SKIH VLADAR- JEV, TUDI KNJUD					KOVINSKI PODSTAVEK, NA KATEREM SE KUJE
IME ALPSKE SMUČARKE BUCIK				PISATELJ IN PUBLICIST (ANDREJ, ROJ. 1954)				OBČUDOVA- NJE ZLATA, BOGASTVA ALI DENARJA	
NIKOMUR NEOD- GOVORNA OBLASTNICA	IME AMERIŠKEGA FILMSKEGA IGRALCA KILMERA	AVSTRAL- SKI NOJ	NAJVEČJE JEZERO V INDOKINI	ELDA VILER TONI GAŠPERIČ			HINKO NUČIČ OLIVER TELBAN		
MINERAL KALCIJEVEGA BOROVEGA SILIKATA, PO KRAJU DANBURY V ZDA	DINOZAVER IZ JURSKÉ IN KREDNE DOBE V EVROPI	SLAVKO OSTERC	SNOV, KI OD- BIJA MAGNET- NO POLJE HRANA ZA ŽIVALI						
PROSTOR, KJER SE PLE- ŠE IN ZABAVA OB GLASI						NASLOV SLOVENSKE FILMSKE KOMEDIJE JOŽETA BEVCA IZ LETA 1977	ZLATA OGNJANOVIČ SIMBOL ZA RUBIDIJ		
STOTINKA SEKLA; KOVANEC V IZRAELU				BAROČNI DVOREC V JUŽNEM DELU MARIBORA	ZELO NALEZLJIVA KOŽNA BOLEZEN LJUDI IN ŽIVALI Z MOČNIM SRBENJEM, KI JO POVZROČAJO ZAJEDAVCI, GARJE	STRUP, OTROV (starinsko)			
NANDE VIDMAR	1. PRESEDNIK GABONA (LEON) FR. NOGO- METAŠ (ZINEDINE)			BORIS STREL		ZAOLJEN, OKROGEL PREDMET DRAGOCENATEMNO ROČA SVILENA TKANINA			
PREDORNINA IZ GABRSKE SKUPINE				EDVARD RUSJAN GRŠKI OTOK VEGEJSKEM MORJU		SOSEDNJA SIČNIKA V ABECEDI	SIMBOL ZA ALUMINIJ PRITOK WARTE NA POLJSKEM		
BREZALKO- HOLNO PIVO TOVARNE UNION			GLAVNA ŽILA ODVODNICA, ARTERIJA			RAČUN V KNJI- GOVODSTVU IME AM. PES- NIKA POUNDA 1885-1972			
IME PEVCA STEWARTA			NEKD. AVSTR. SMUČARICA, SMUČAČICA (PETRA, ROJ. 1969)						UM, RAZUM, MISLEČI DUH
IME IGRALKE KRAVANJE			JAPONSKI IGRALEC (YOSHI)		OTOK PRI ŠIBENIKU GINA MANES				
NAJDIŠČE NAD KO- BARIDOM IZ 6. STOL.			OTO PESTNER						
STARO IME ZA STADION V BUDIMPEŠTI (FERENC PUSKAS)			KRAJ OB SEVE- ROVZHODNI OBALI PRES- PANSKEGA JEZERA				JANEŽ UČAKAR NEUBRANLJIV SERVIS PRI TENISU		

KNUT – ime več skandinavskih vladarjev, OIDA – japonski igralec (Yoshi), ROT Andrej – argentinski Slovenec, urednik programov na radiu Slovenija

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rešitev šahovske uganke: 1. Th1+, Kxh1;
2. Dh4+, Kg1; 3. De1+, Kh2; 4. Th8+, Lh6;
5. Txx6++

Sestavil: Jože Pauman

NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca tekočega meseca na urednistvo@kraljiulice.org ali na naslov Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana. Glavna nagrada je nahrbtnik, še štirim izžrebanim pa bomo podelili knjigo Meseno spoznanje avtorja Franja Franciča. Iskrene čestitke nagrajencu in nagrajenkam pravilno rešene decembrske nagradne križanke, ki so: Ida Petrovič iz Celja, Albert Lipold iz Vinice, Marija Pahtev iz Sečovelj, Slavica Ajster iz Limbuša in Branka Botič iz Ljubljane.

PIŠE & RIŠE
Kunta

"dej pust' človeka"

ČLOVEK. ELUZIVEN POJEM A PREPROSTA BESEDA, KI V DOLOČENIH OKOLIŠČINAH SPROSTI NAPETO SITUACIJO, NAS STREZNI, PREDVSEM PA OPMNI, DA SMO VSI IZ MESA IN KRVİ - BRATJE IN SESTRE. DANES GOVORIMO O DOLOČENI UMESTITVI IN RABI TE BESEDE, KI JO ŠE NABOLJ OBLADAJO PREDSTAVNIKI NIŽJEGA DRUŽBENEGA SLOJA, KAR NI NAKLJUČJE, SAJ OB VSAKODNEVNI DISKRIMINACIJI IN IZKORIŠČANJU RAVNO NAJBOLJ RAZČLOVEČENI VEDO, KAKO DRAGOCENO JE ŽE SAMO **BITI ČLOVEK.**
POGLEJMO NEKAJ PRIMEROV TE SPECIFIČNE RABE ...

